

MITÄ KOULUTERVEYSKYSELY KERTOO LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINNISTA OULUN SEUDULLA?

Lasten ja nuorten hyvinvointi Oulun seudulla -
Seudullisen lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman
käynnistäminen 18.11.2010

Hilkka Honkanen & Arja Veijola, yliopettajat, OAMK
Minna Ronkainen, projektikoordinaattori, Ylempiämk-opiskelija

KOULUTERVEYSKYSELYT

- Kouluterveyskysely tehdään Pohjois-Suomessa joka toinen vuosi parittomina vuosina
- Opettajan ohjaama luokkakysely tehdään kunnan kaikkien peruskoulujen 8. ja 9. luokkien oppilaille sekä lukioiden 1. ja 2. vuoden opiskelijoille. Vuodesta 2008 alkaen kysely tehty myös ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoille.

MITÄ TUTKITAAN?

LOMAKE 2003-2009

Koulutyö
Koulukiusaaminen
Terveys
Mieliala
Terveysopetus
Seksuaaliterveys
Tupakointi
Päihteet
Liikunta, ruokailu ja
nukkuminen
Koulutapaturmat
Rikkeet ja rikokset
Rahapelit
Koti ja ystävät

LOMAKE UUDISTUNUT 2010

Uusia kysymyksiä
kyselylomakkeessa mm.

- osallisuudesta,
- kiusaamisen muodoista,
- seksuaalisesta häirinnästä ja väkivallasta sekä
- netin käytön aiheuttamista ongelmista ja ruudun ääressä vietetystä ajasta

Lomakkeet löytyvät osoitteesta:

<http://info.stakes.fi/kouluterveyskysely/FI/perustiedot/lomakkeet.htm>

TULOSTEN HYÖDYNTÄMINEN

- Ammattilaisten käyttöön sekä poliittiseen päätöksentekoon
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma/Hyvinvointipoliittinen ohjelma
- Hyvinvointikertomus
- Kouluterveyskyselystä indikaattoreita seuraavista hyvinvoinnin osa-alueista:
  - Nuorten terveys (terveydentila, oireet, masentuneisuus, seksuaaliterveys, ylipainoisuus),
  - Nuorten elämäntavat (liikunta, tupakointi, päihteiden käyttö, netin käyttö, ruudun ääressä vietetty aika),
  - Nuorten elämänhallinta (koulukiusaaminen, koulun työilmapiiri, poissaolot, koulumenestys, ystävyyssuhteet, vanhemmuus)
  - Nuorten kokemukset terveyspalveluista (koululääkärin ja -terveydenhoitajan saatavuus)

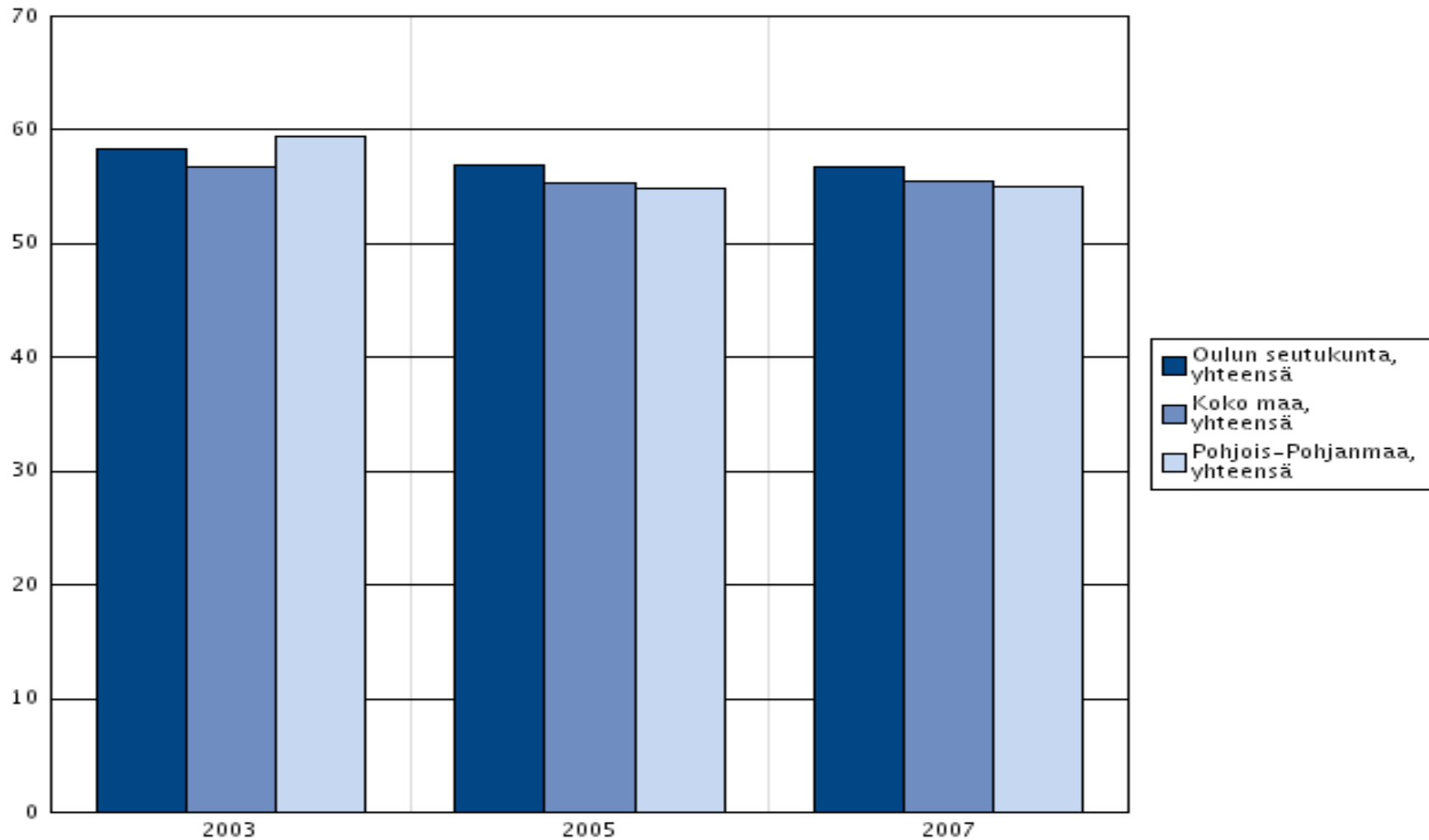

KOULUTERVEYSKYSELYN TULOKSIA OULUN SEUTUKUNNASSA 2003- 2007 VERRATTUNA POHJOIS- POHJANMAAN JA KOKO MAAN TULOSSIIN

- LÄHDE: <http://uusi.sotkanet.fi>

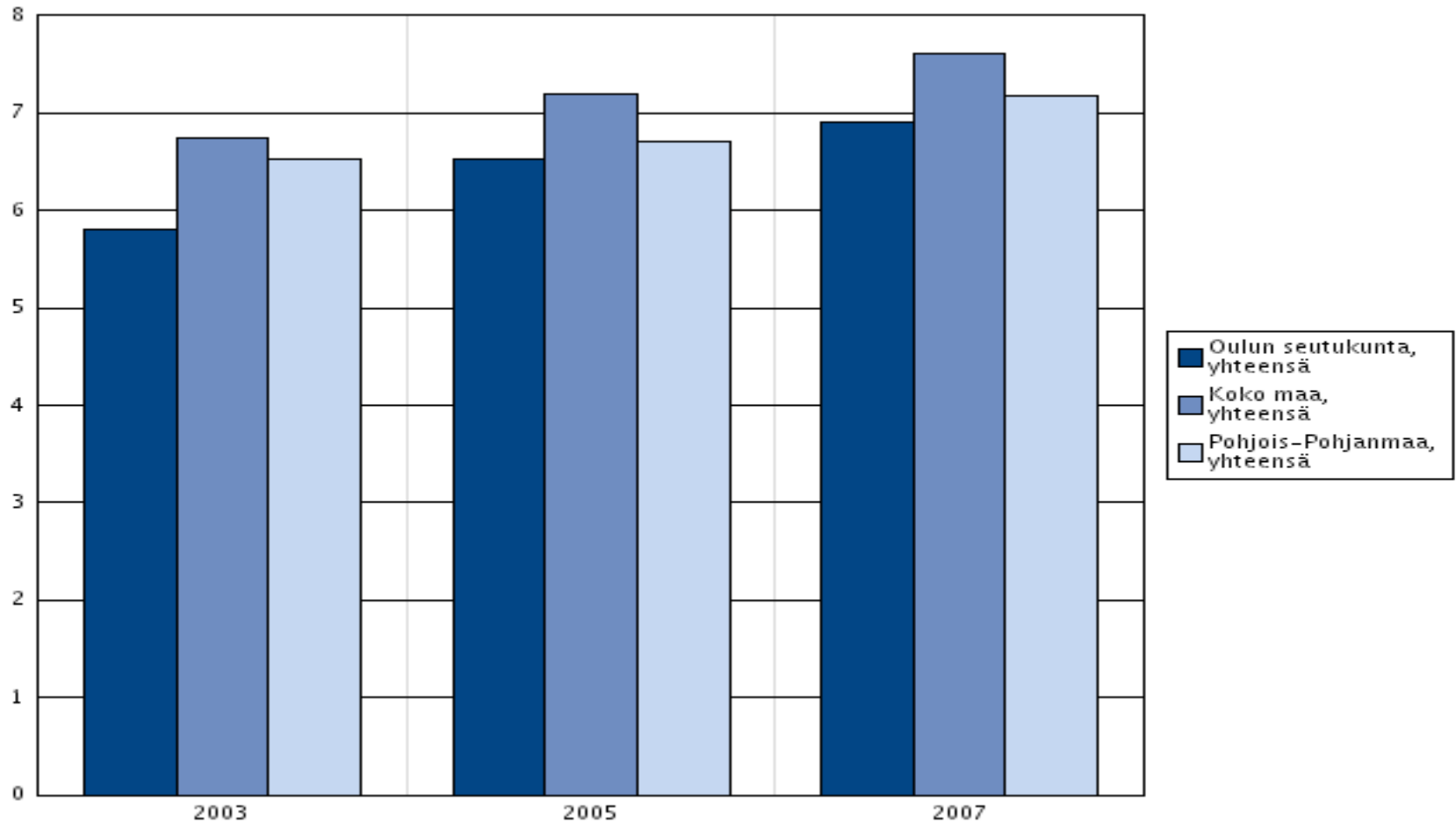
KOULUTYÖ

KOULUN FYYSISISSÄ TYÖOLOISSA PUUTTEITA, % 8.- JA 9.LUOKAN OPPILAISTA

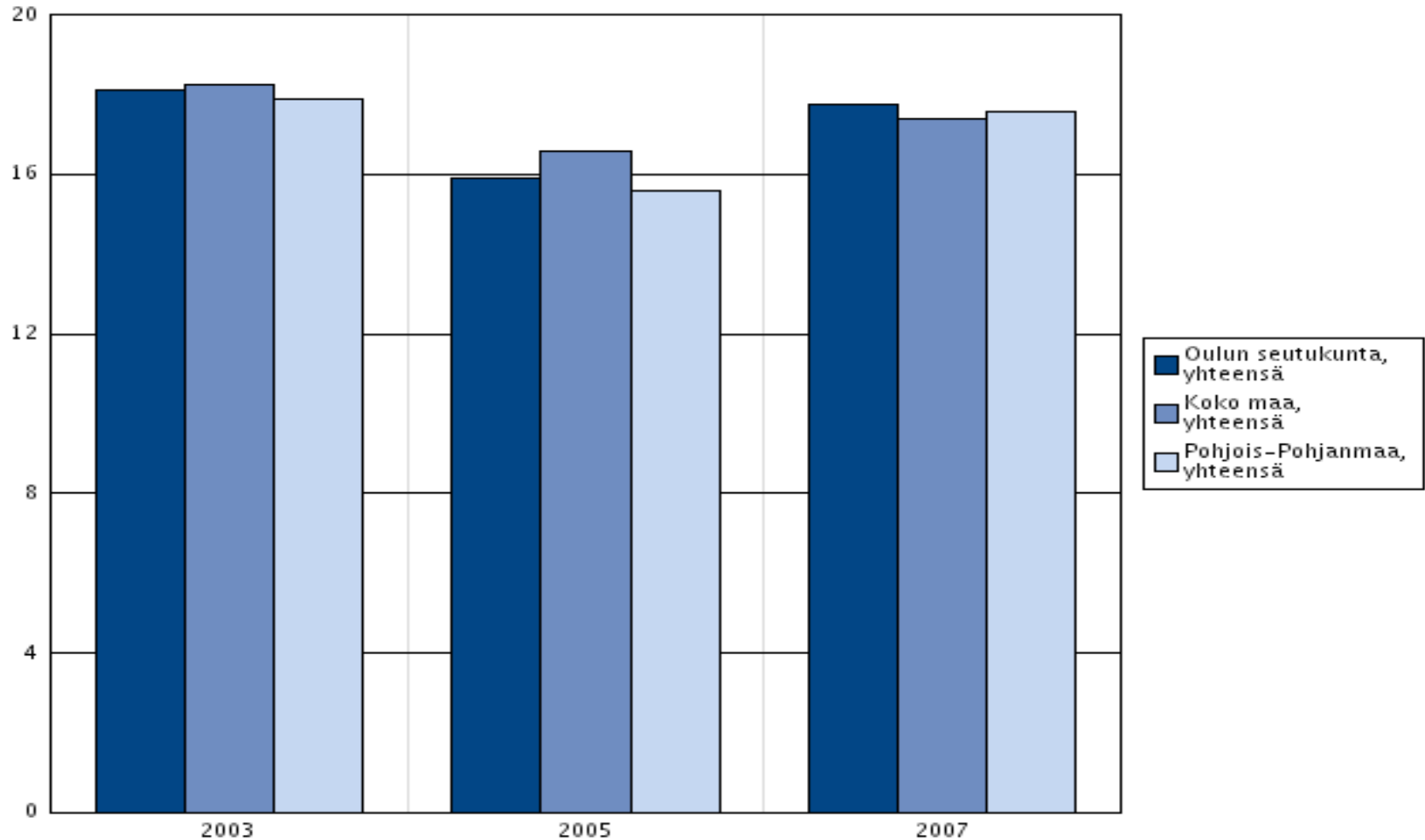
KOULUKIUSAAMINEN

KOULUKIUSATUKSI JOUTUNEET, % 8. JA 9. LUOKKALAISISTA

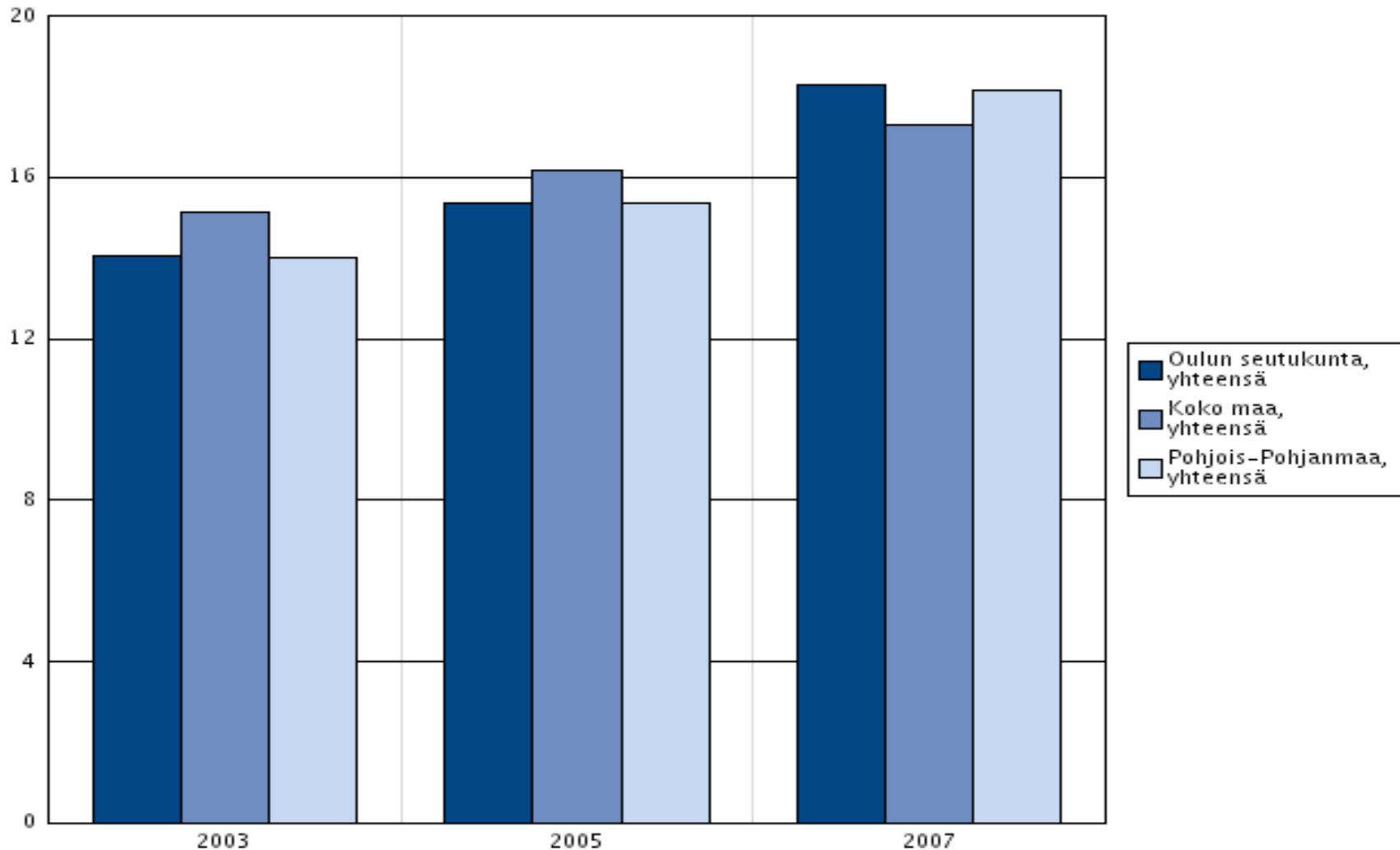
TERVEYS

TERVEYDENTILA KESKINKERTAINEN TAI HUONO, % 8.- JA 9.LUOKAN OPPILAISTA

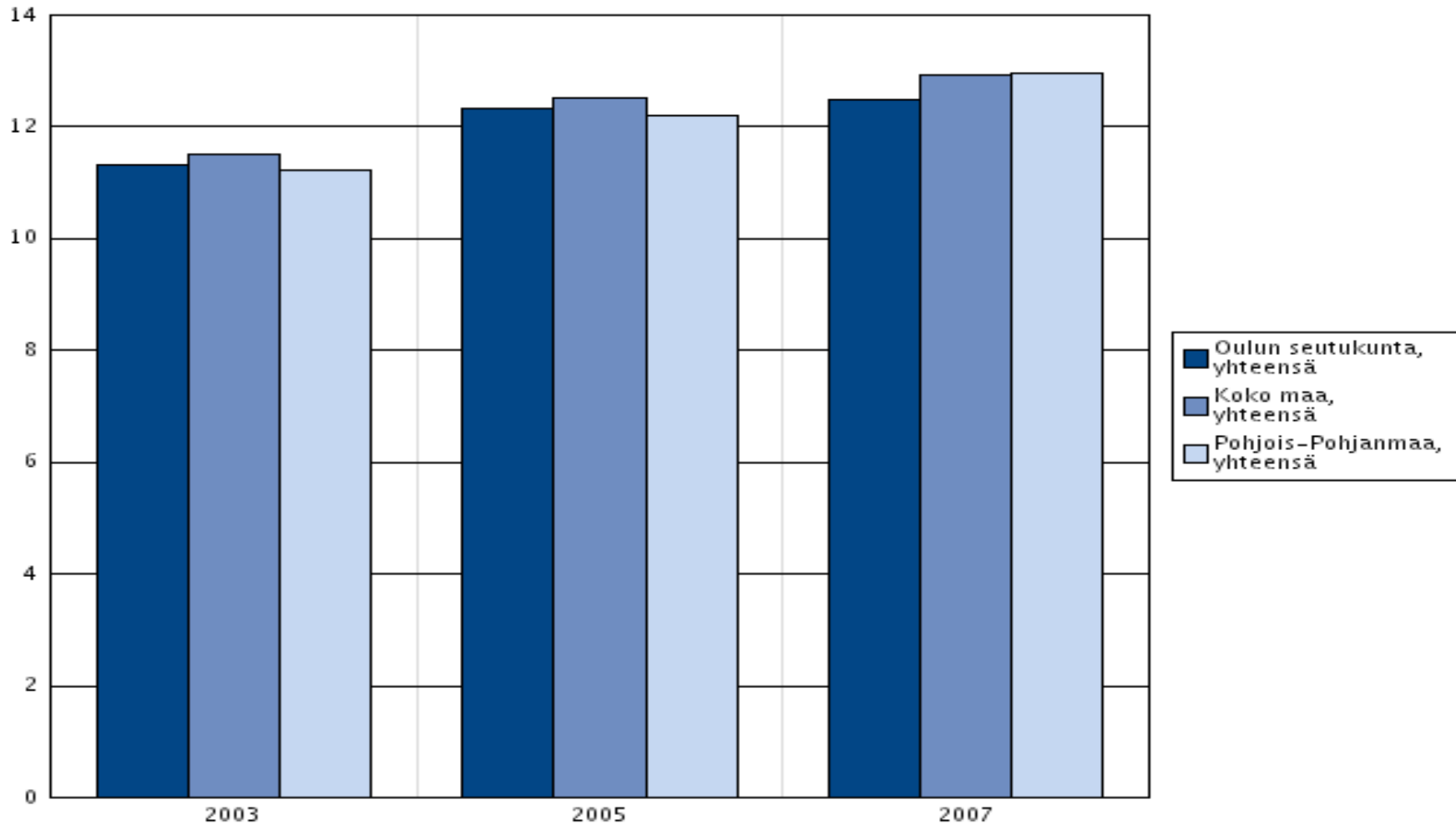
TERVEYS

PÄIVITTÄIN VÄHINTÄÄN KAKSI OIRETTA, % 8.- JA 9. -LUOKAN OPPILAISTA

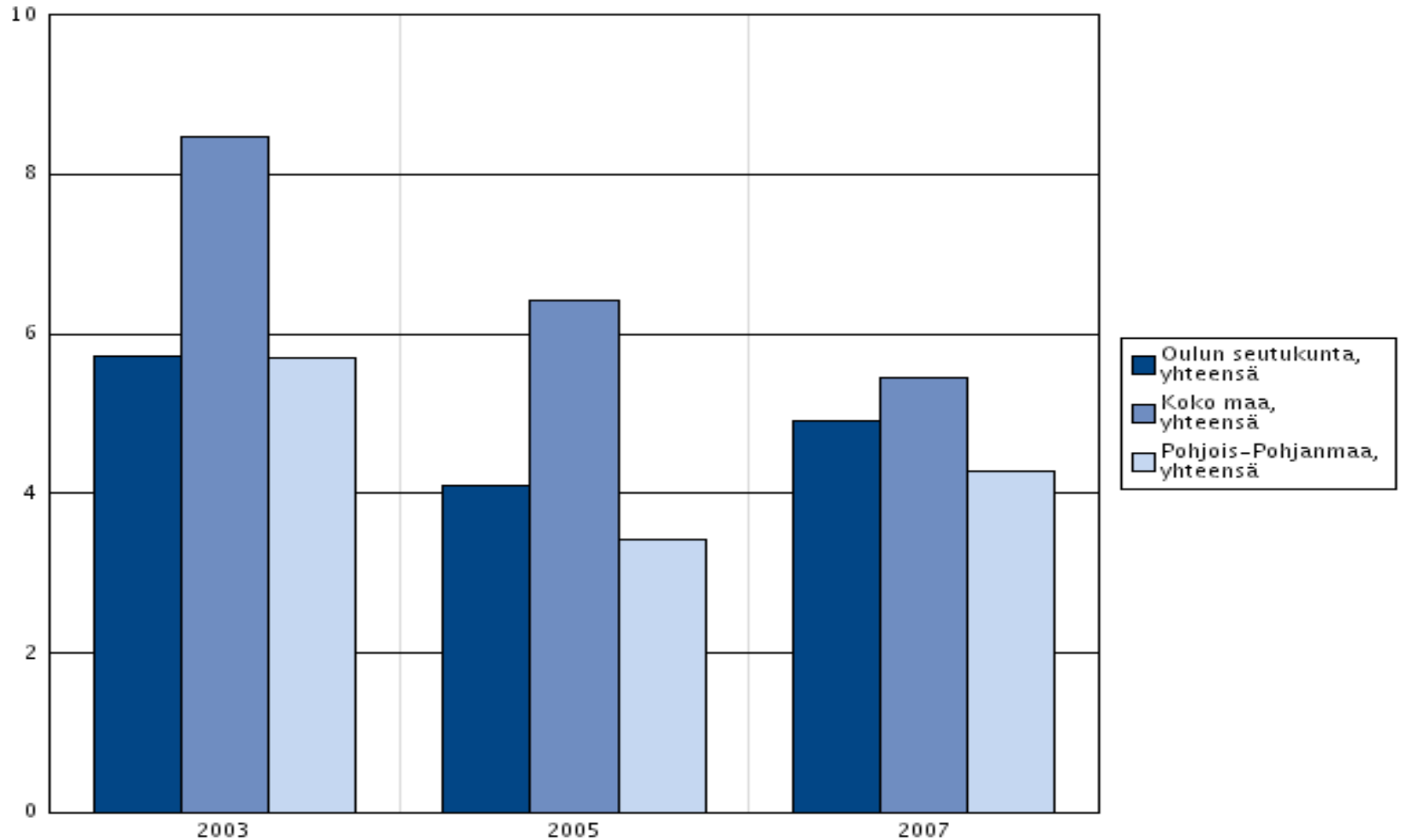
MIELIALA

KESKIVAIKEA TAI VAIKEA MASENTUNEISUUS, % 8.- 9.-LUOKAN OPPILAISTA

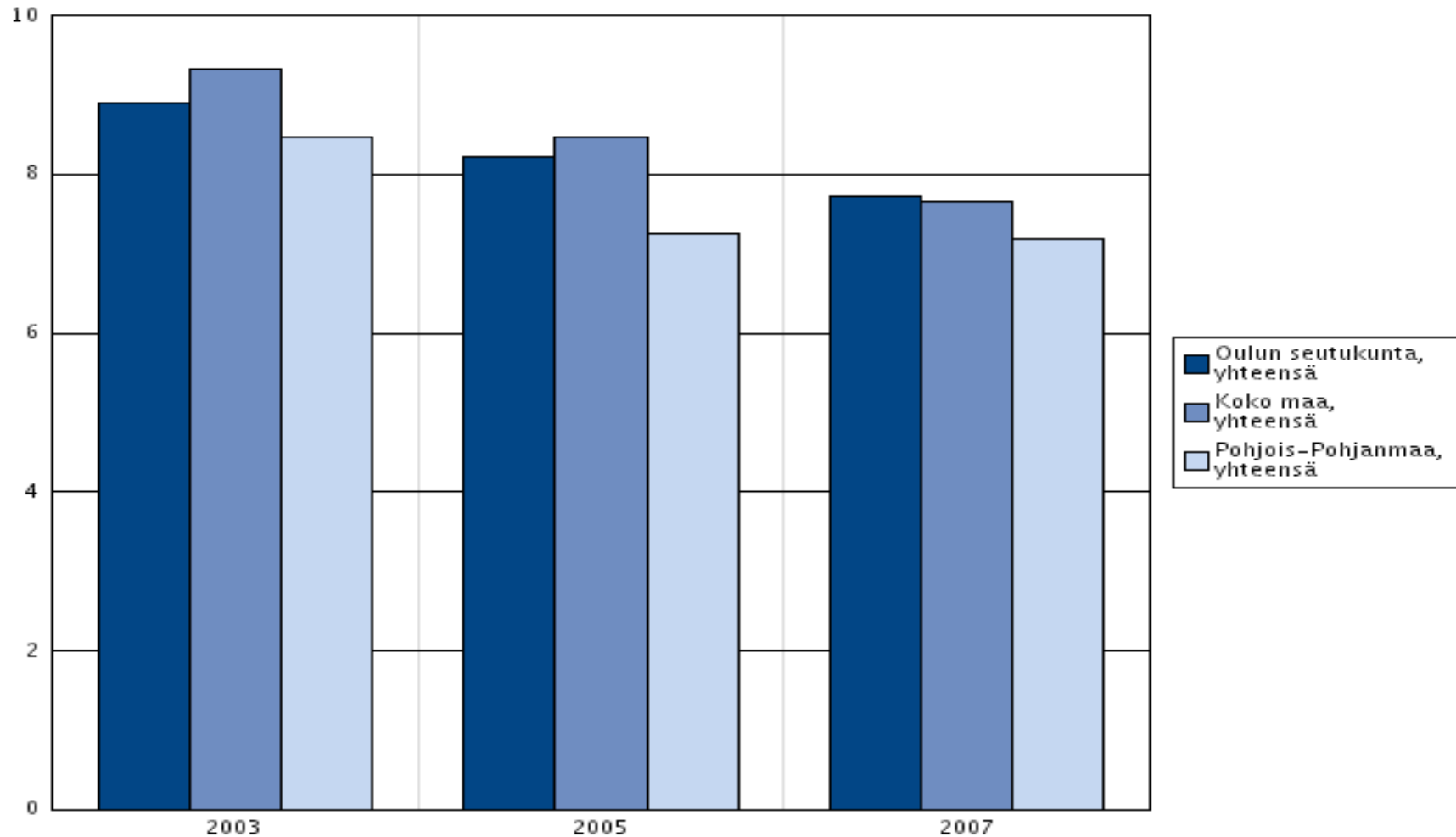
RUOKAILU

EI SYÖ KOULURUOKAA, % 8. JA 9. LUOKAN OPPILAISTA

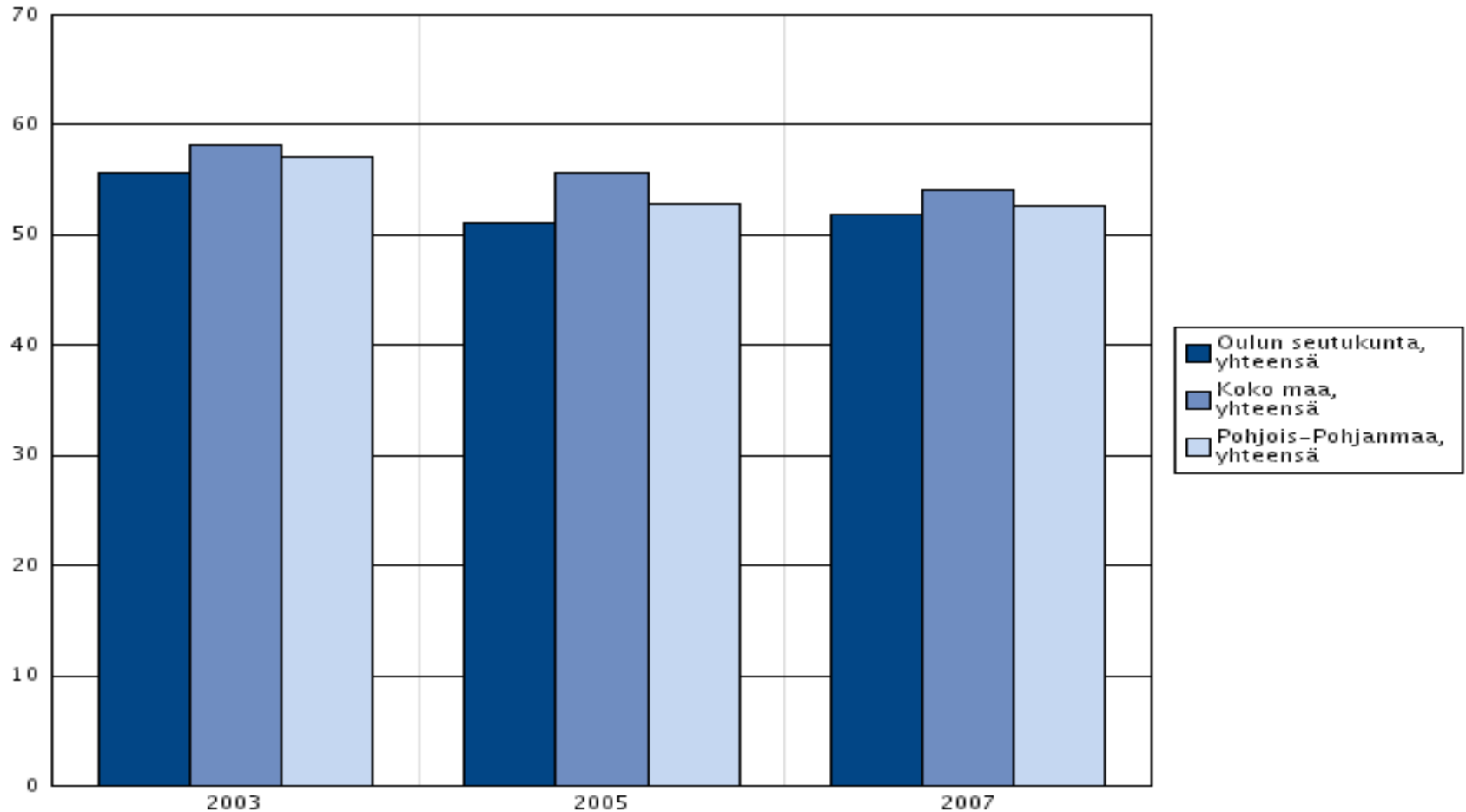
LIIKUNTA

LIIKUNNAN HARRASTUSTA HARVEMMIN KUIN KERRAN VIIKOSSA, % 8.- JA 9.-LUOKAN OPPILAISTA

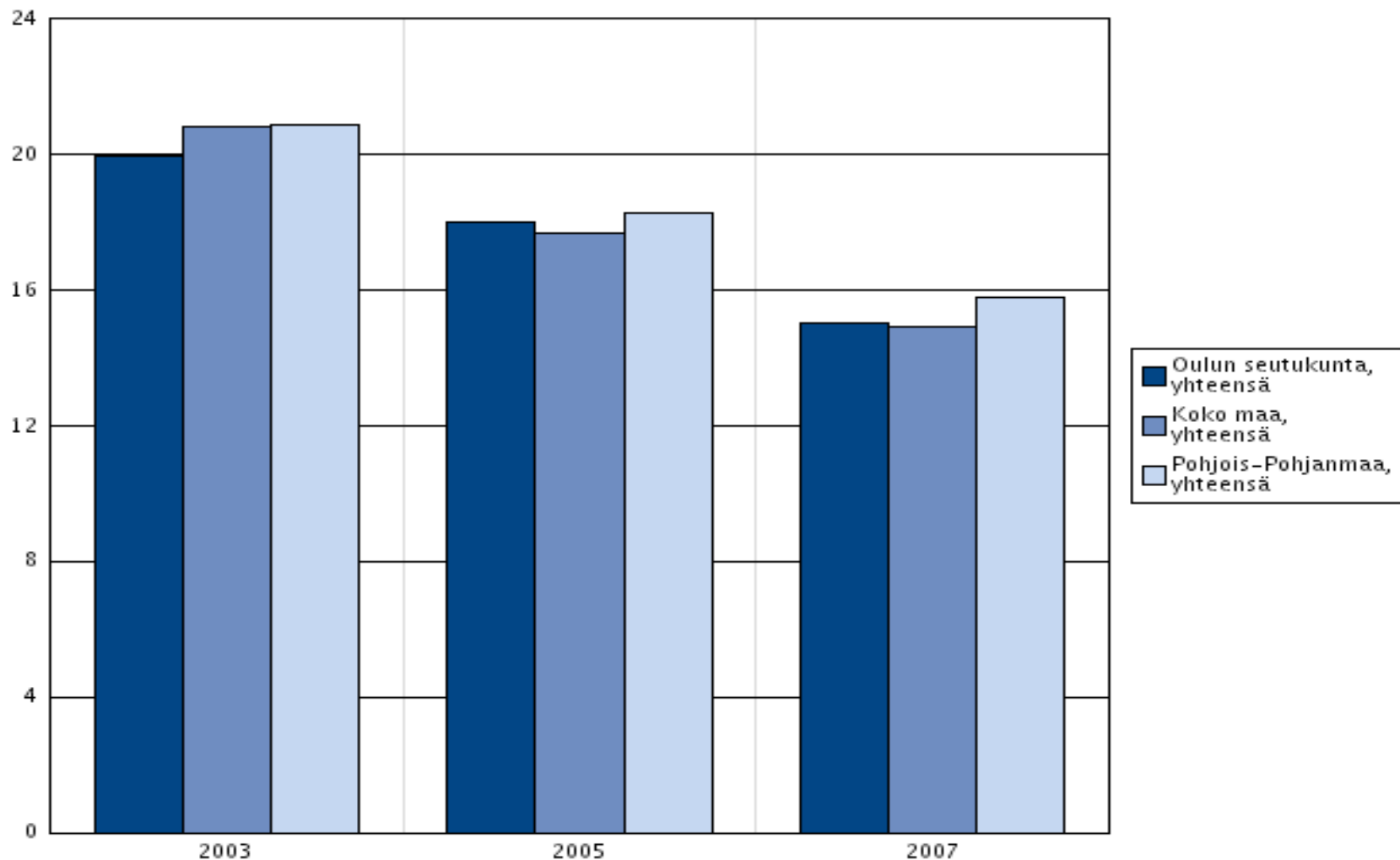
LIIKUNTA

HARRASTAA LIIAN VÄHÄN LIIKUNTA VIIKOSSA, % 8.- JA 9.-LUOKAN OPPILAISTA

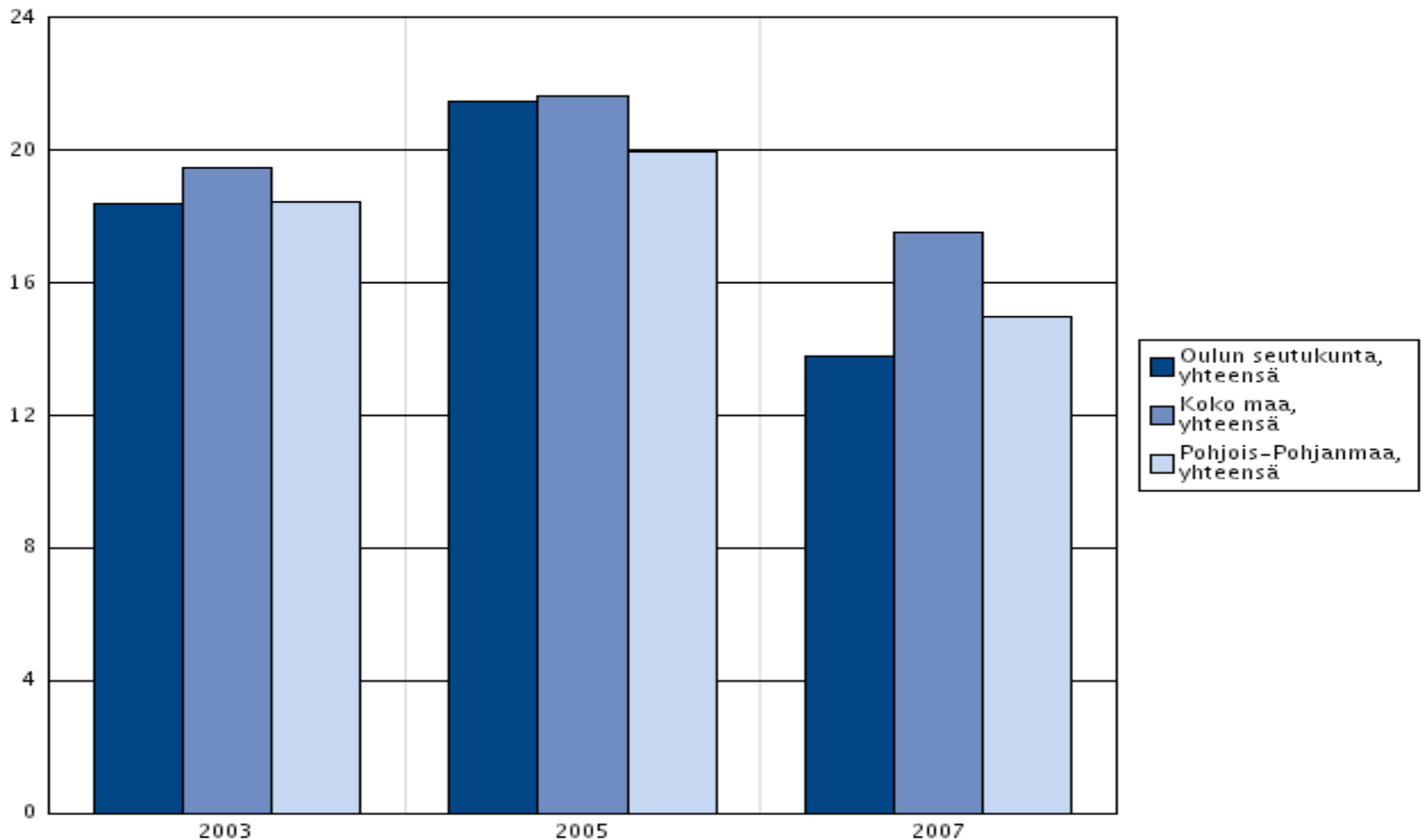
TUPAKOINTI

TUPAKOI PÄIVITTÄIN, % 8.- JA 9.-LUOKAN OPPILAISTA

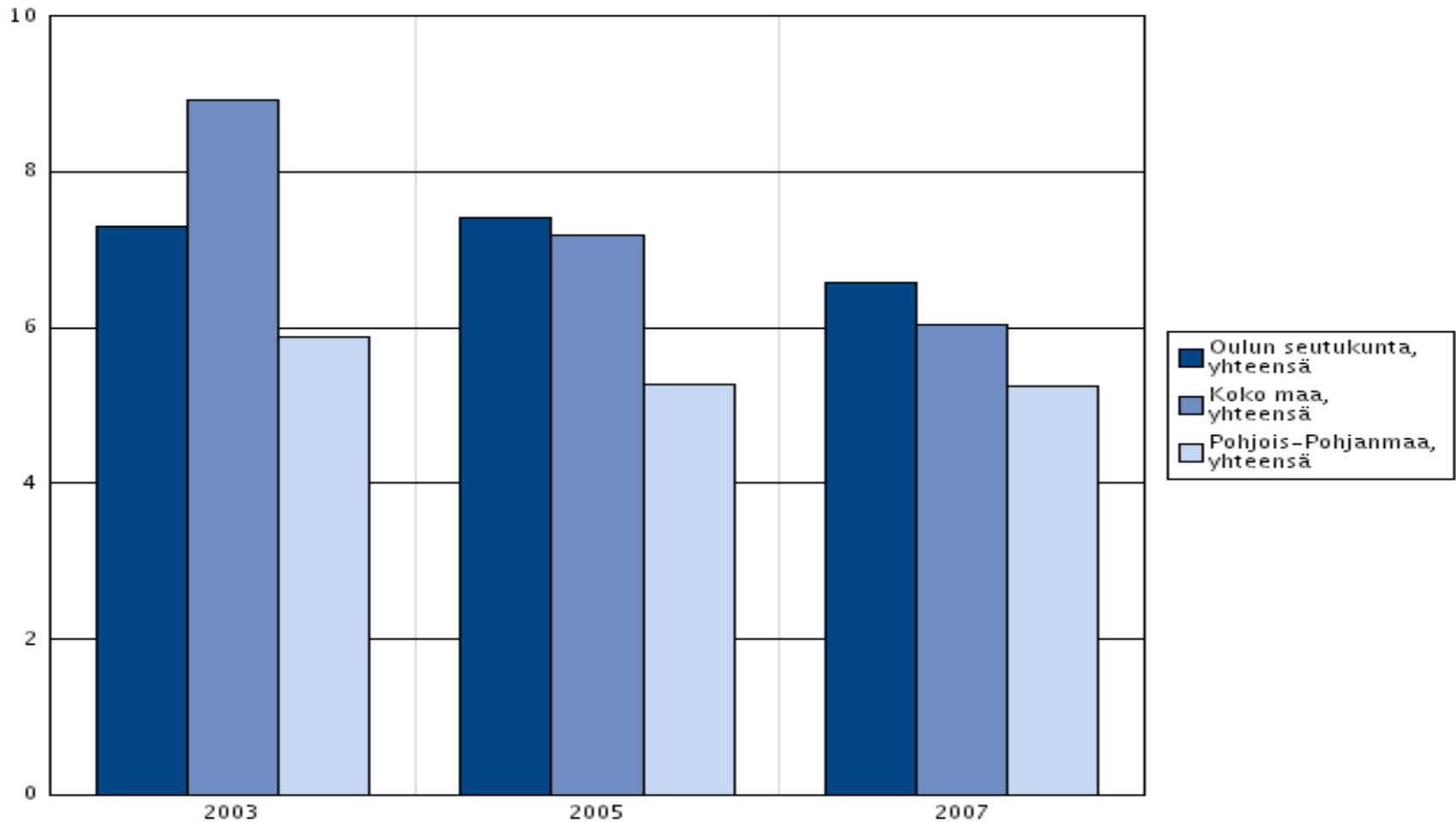
PÄIHTEET

TOSI HUMALASSA VÄHINTÄÄN KERRAN KUUKAUDESSA, % 8.- JA 9.-LUOKAN OPPILAISTA

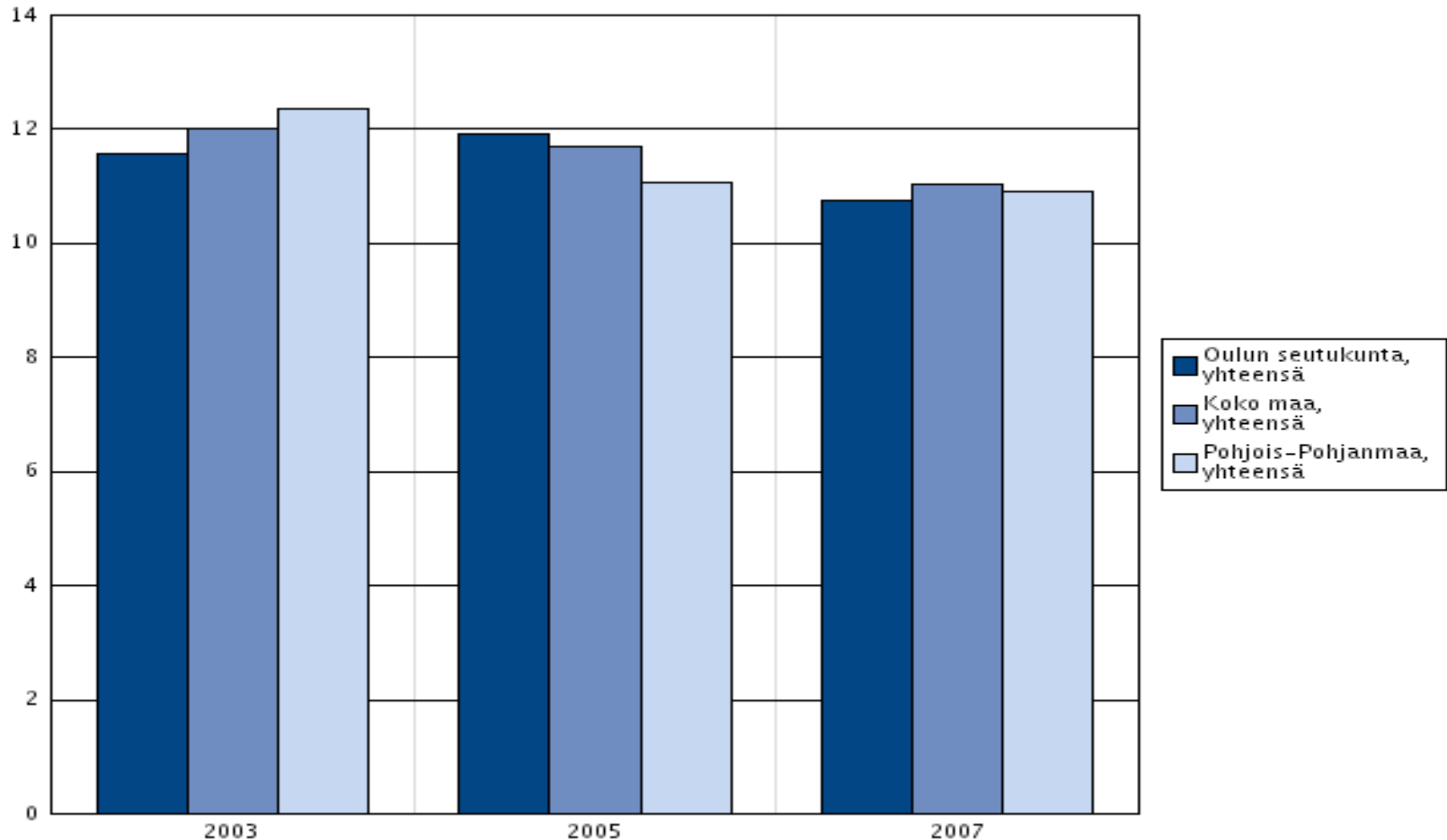
PÄIHTEET

KOKEILLUT LAITTOJIA HUUMEITA AINAKIN KERRAN, % 8.- JA 9.-LUOKAN OPPILAISTA

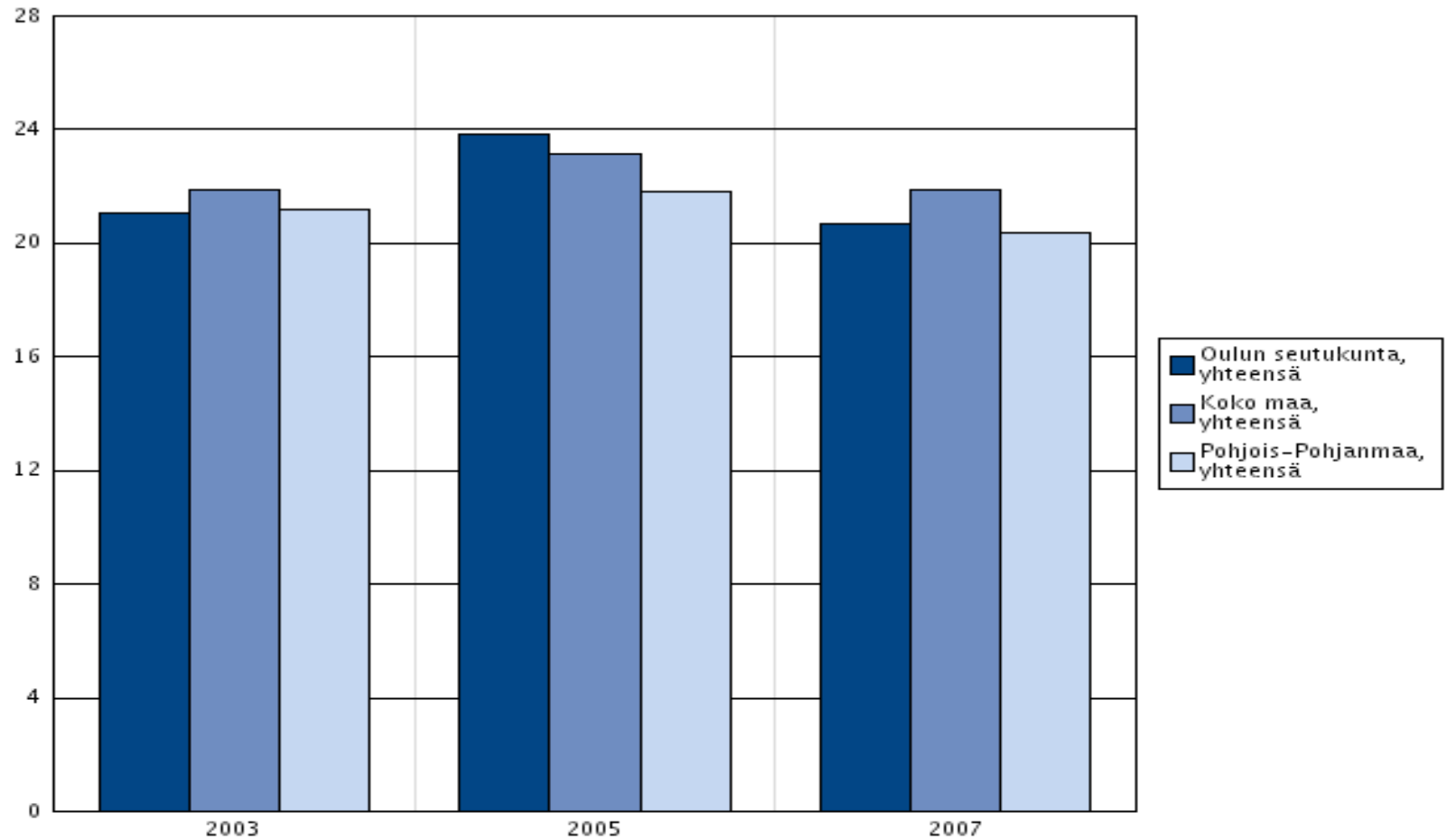
KOTI JA YSTÄVÄT

EI YHTÄÄN LÄHEISTÄ YSTÄVÄÄ, % 8.- JA 9.-LUOKAN OPPILAISTA

KOTI JA YSTÄVÄT

VANHEMMUUDEN PUUTETTA, % 8.- JA 9.LUOKAN OPPILAISTA

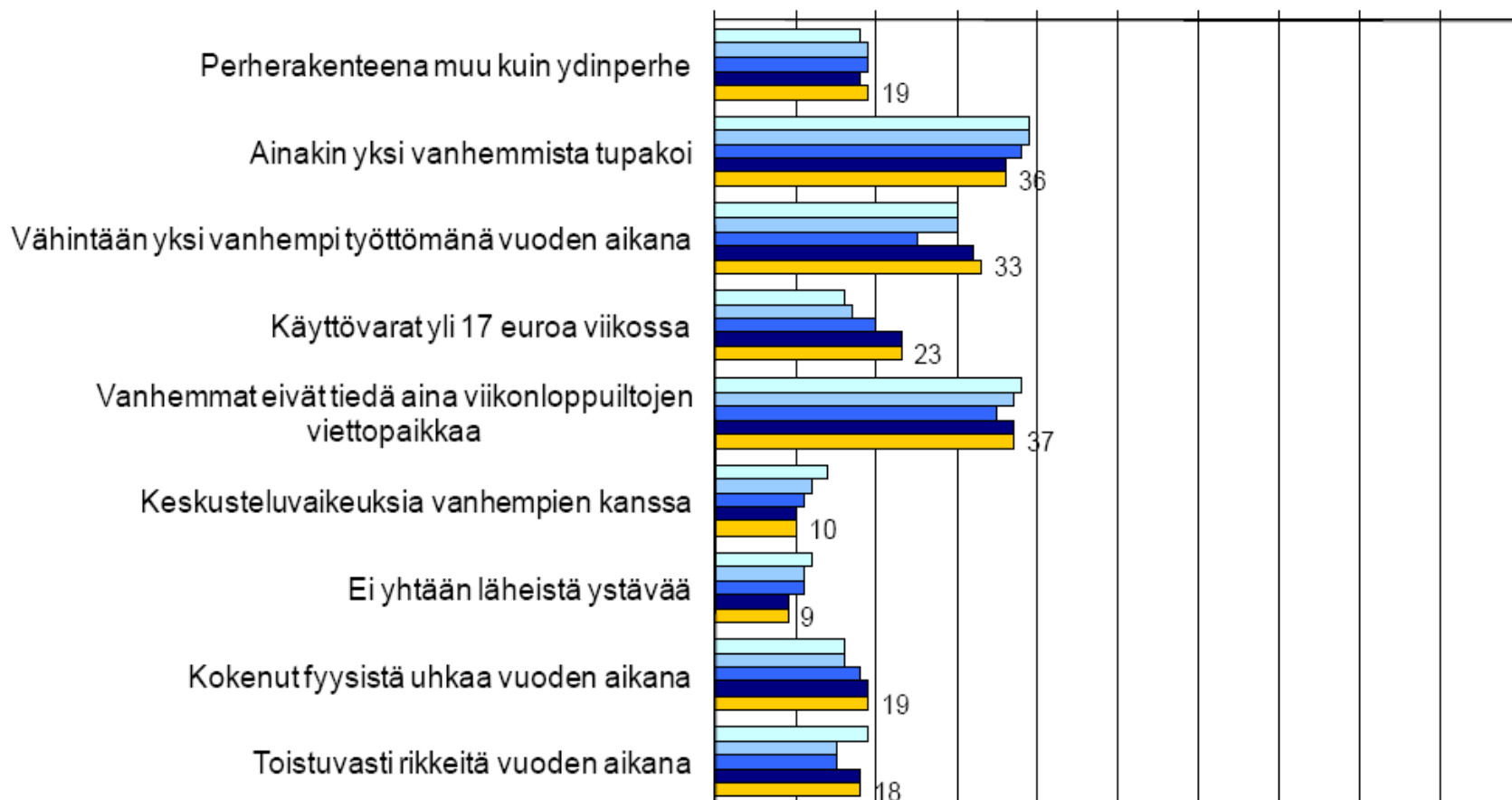

**PERUSKOULUN
YLÄLUOKKALAISTEN
HYVINVOINTI POHJOIS-
POHJANMAALLA 2003-2009**

Pohjois-Pohjanmaa

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 %

2003 (n=8452)

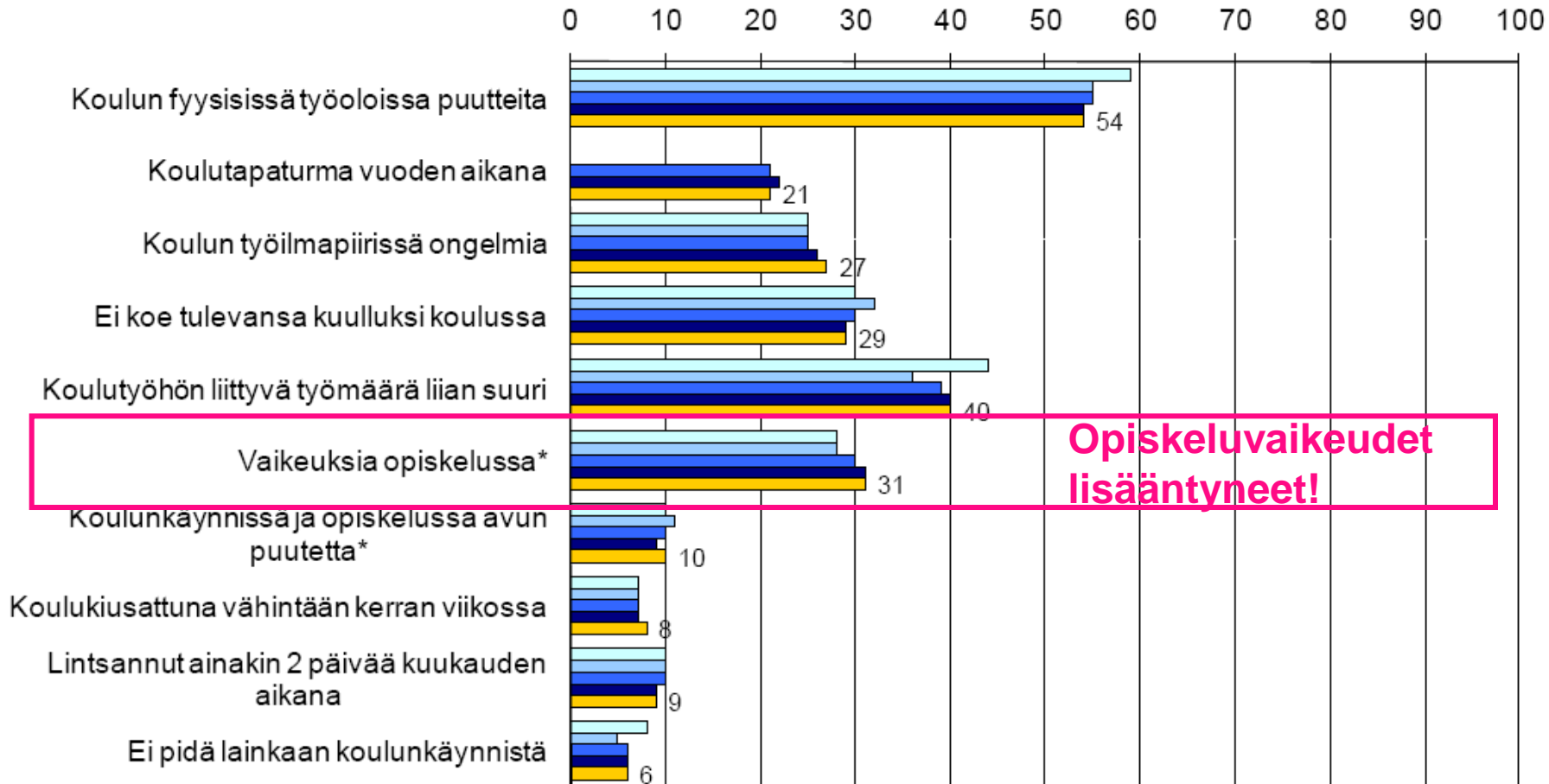
2005 (n=8698)

2007 (n=9493)

2009 (n=9114)

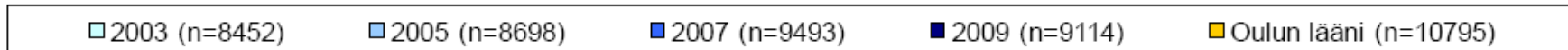
Oulun lääni (n=10795)

Pohjois-Pohjanmaa

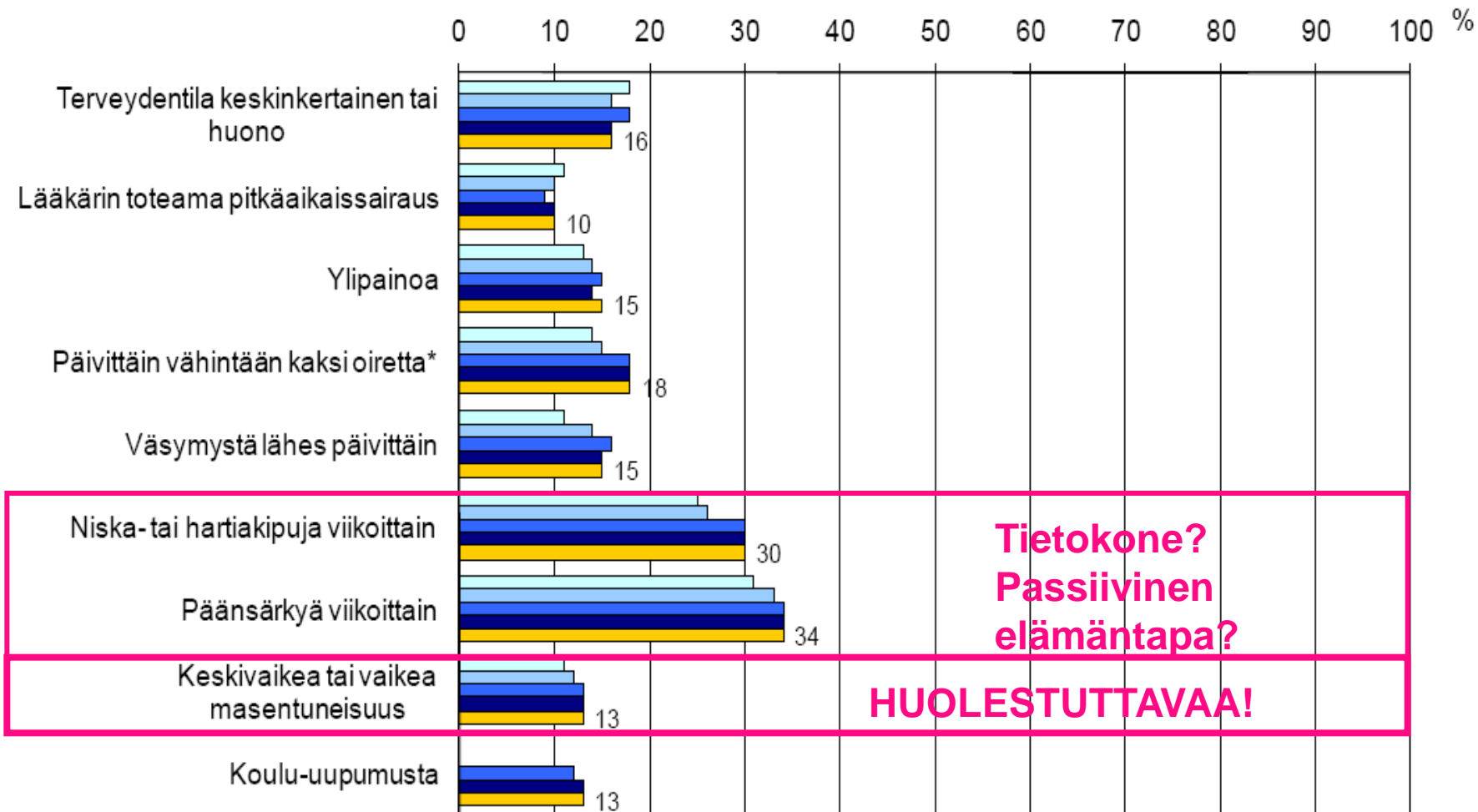

Opiskeluvaikeudet lisääntyneet!

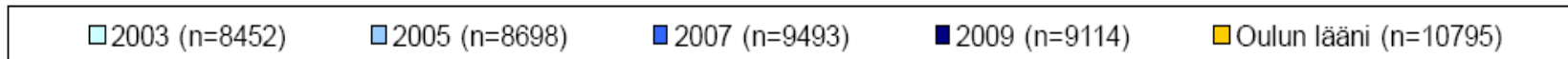
* prosenttiosuudet eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien raporteissa ilmoitettujen prosenttiosuuksien kanssa

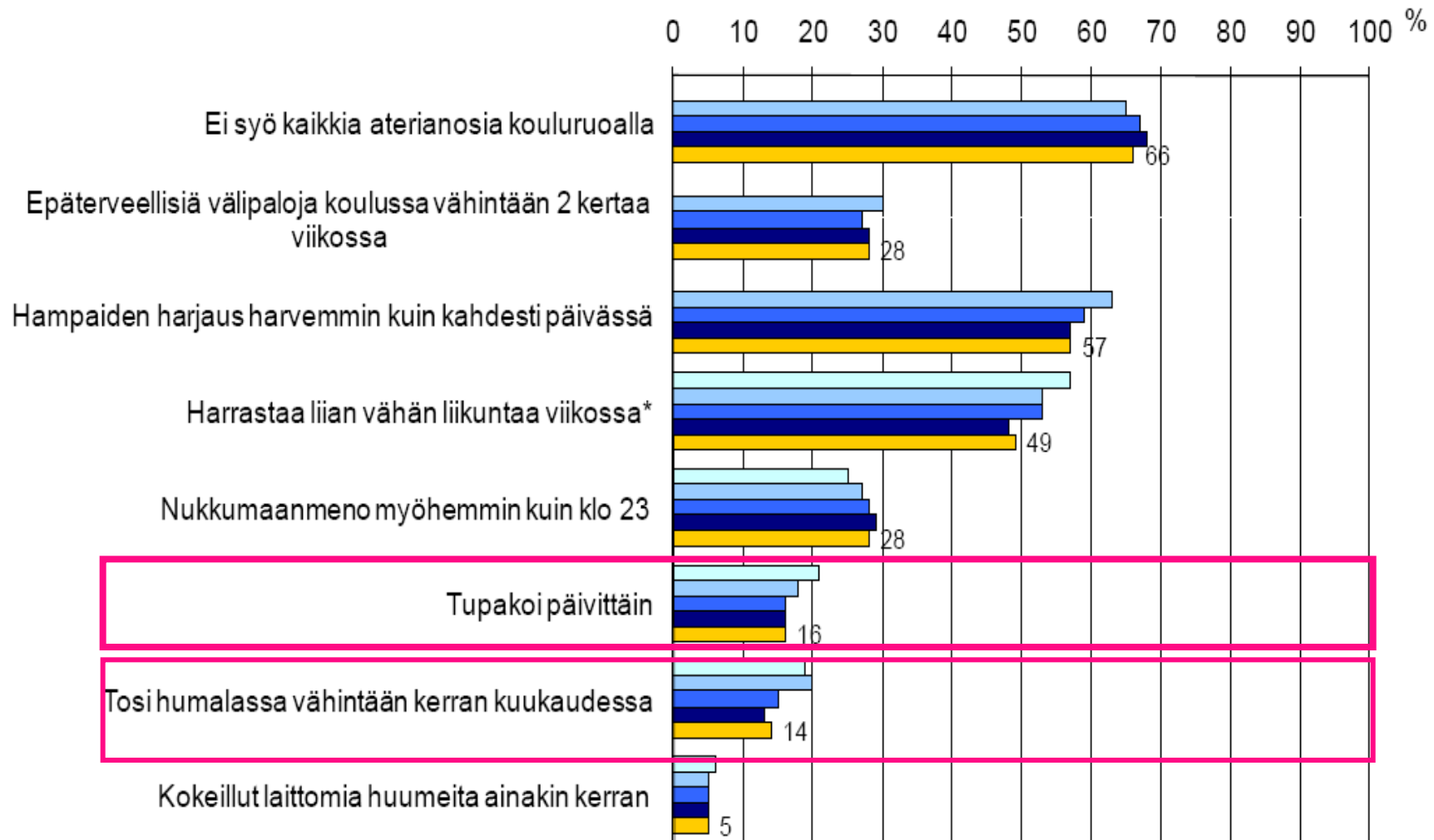
Pohjois-Pohjanmaa

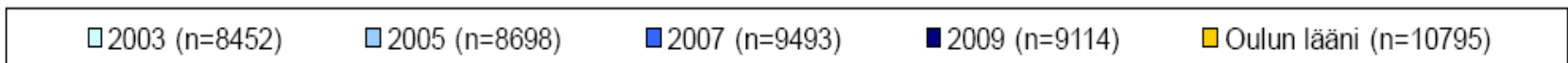
* prosenttiosuudet eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien raporteissa ilmoitettujen prosenttiosuuksien kanssa

Pohjois-Pohjanmaa

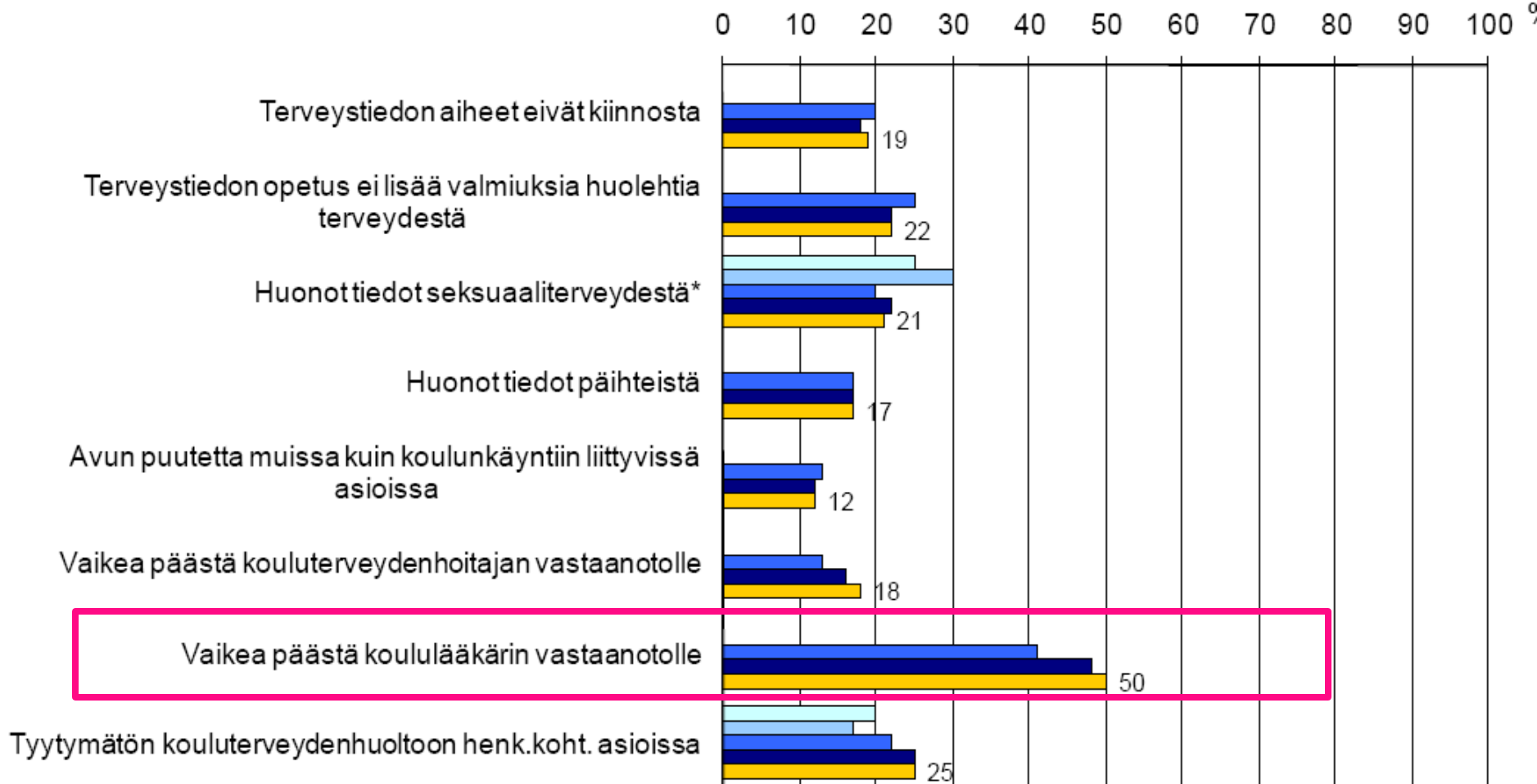
* prosenttiosuudet eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien raporteissa ilmoitettujen prosenttiosuuksien kanssa

TERVEYSOSAAMINEN JA OPPILASHUOLTO

Vakioidut prosenttiosuudet

Pohjois-Pohjanmaa

* prosenttiosuudet eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien raporteissa ilmoitettujen prosenttiosuuksien kanssa

2003 (n=8452)

2005 (n=8698)

2007 (n=9493)

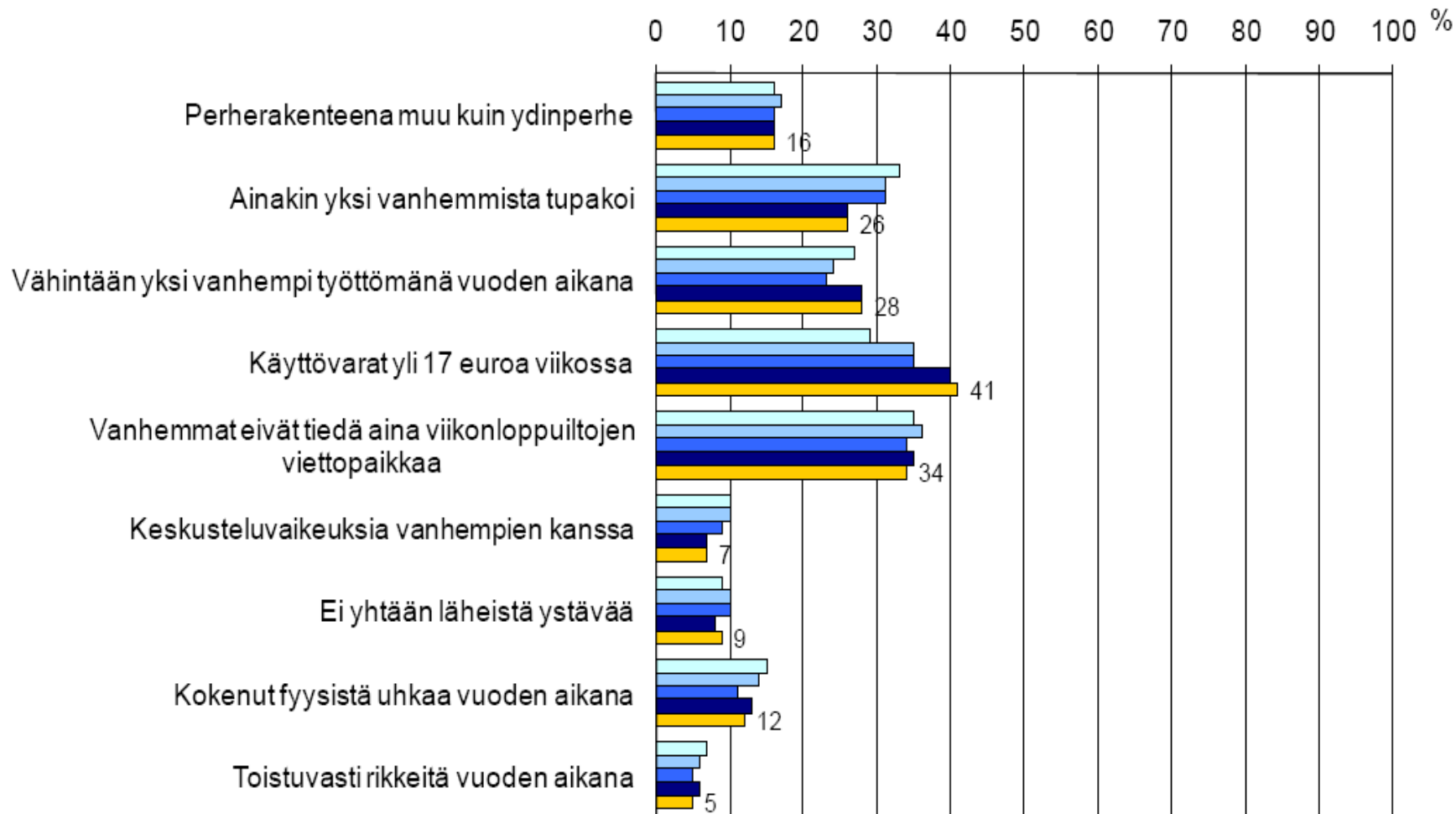
2009 (n=9114)

Oulun lääni (n=10795)

**LUKIOLAISTEN
HYVINVOINTI
POHJOIS-POHJANMAALLA
2003-2009**

Pohjois-Pohjanmaa

□ 2003 (n=4318)

□ 2005 (n=4105)

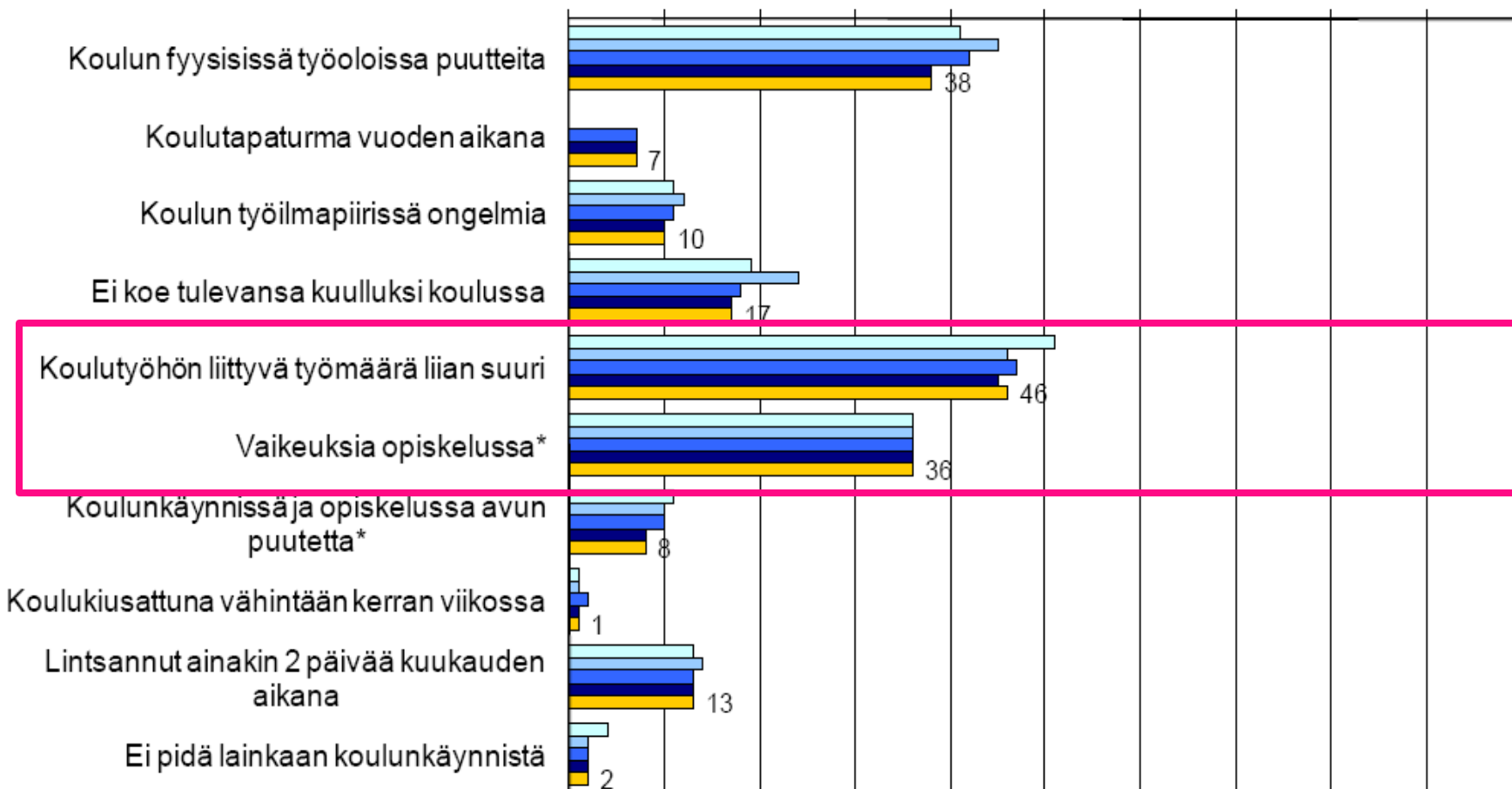
□ 2007 (n=3700)

□ 2009 (n=3820)

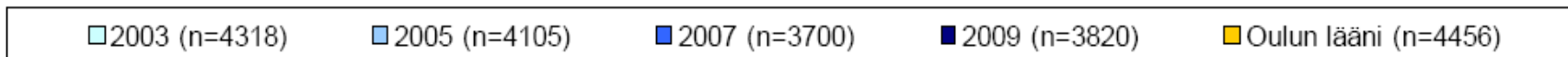
□ Oulun lääni (n=4456)

Pohjois-Pohjanmaa

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 %

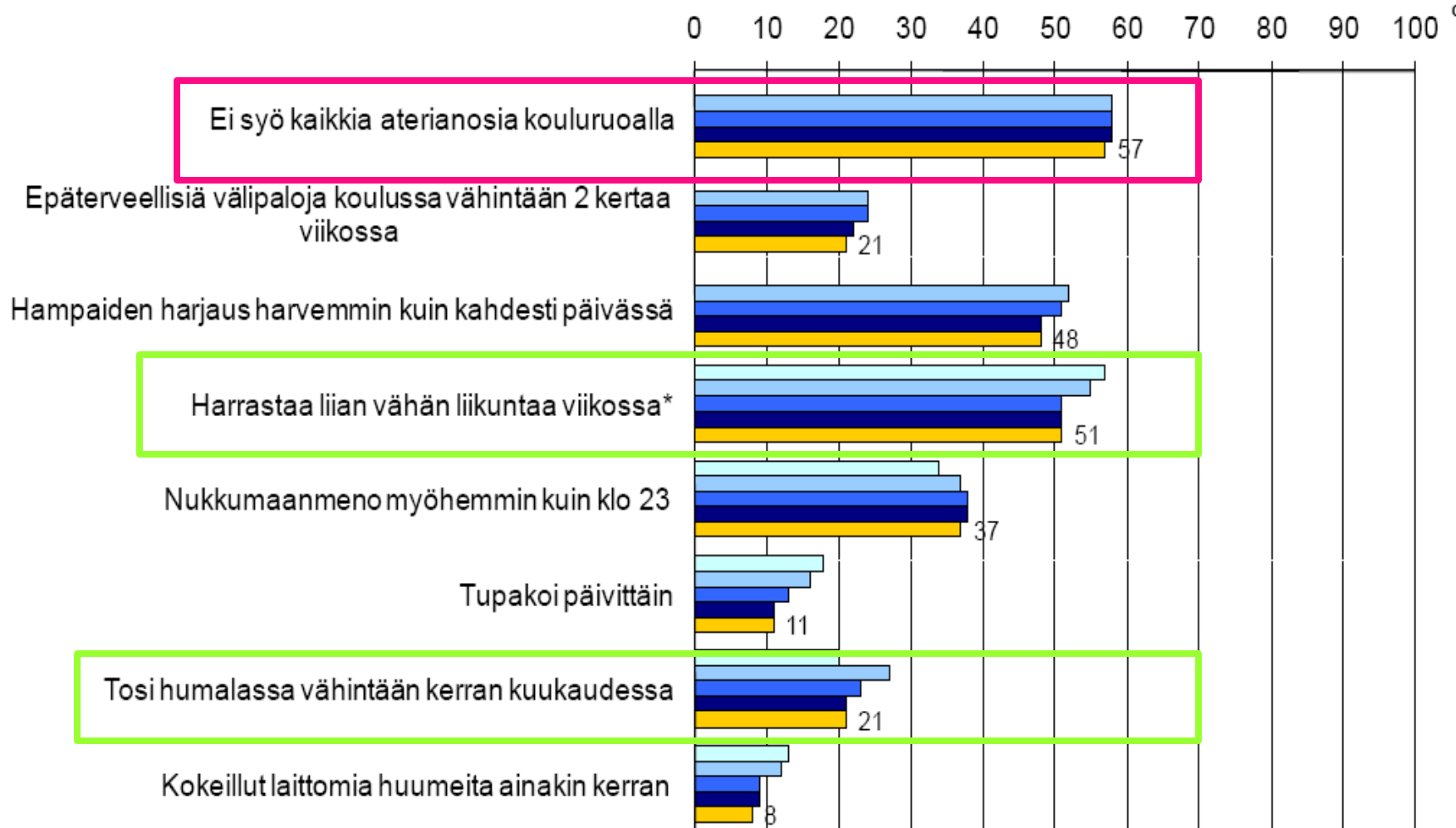
* prosenttiosuudet eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien raporteissa ilmoitettujen prosenttiosuuksien kanssa

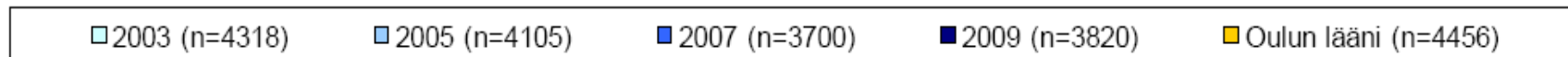
TERVEYSTOTTUMUKSET

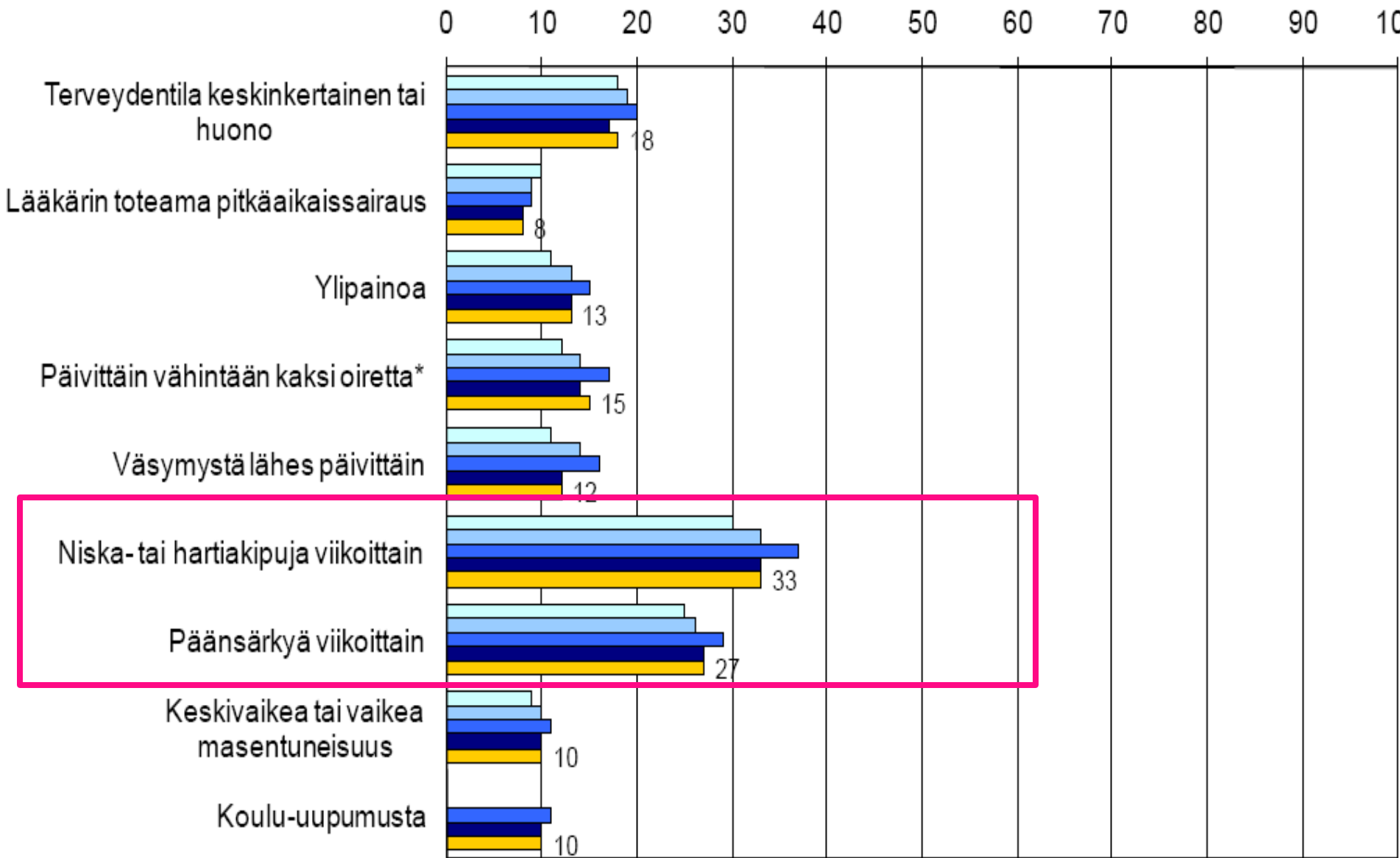
Vakioidut prosentiosuudet

Pohjois-Pohjanmaa

* prosentiosuudet eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien raporteissa ilmoitettujen prosentiosuuksien kanssa

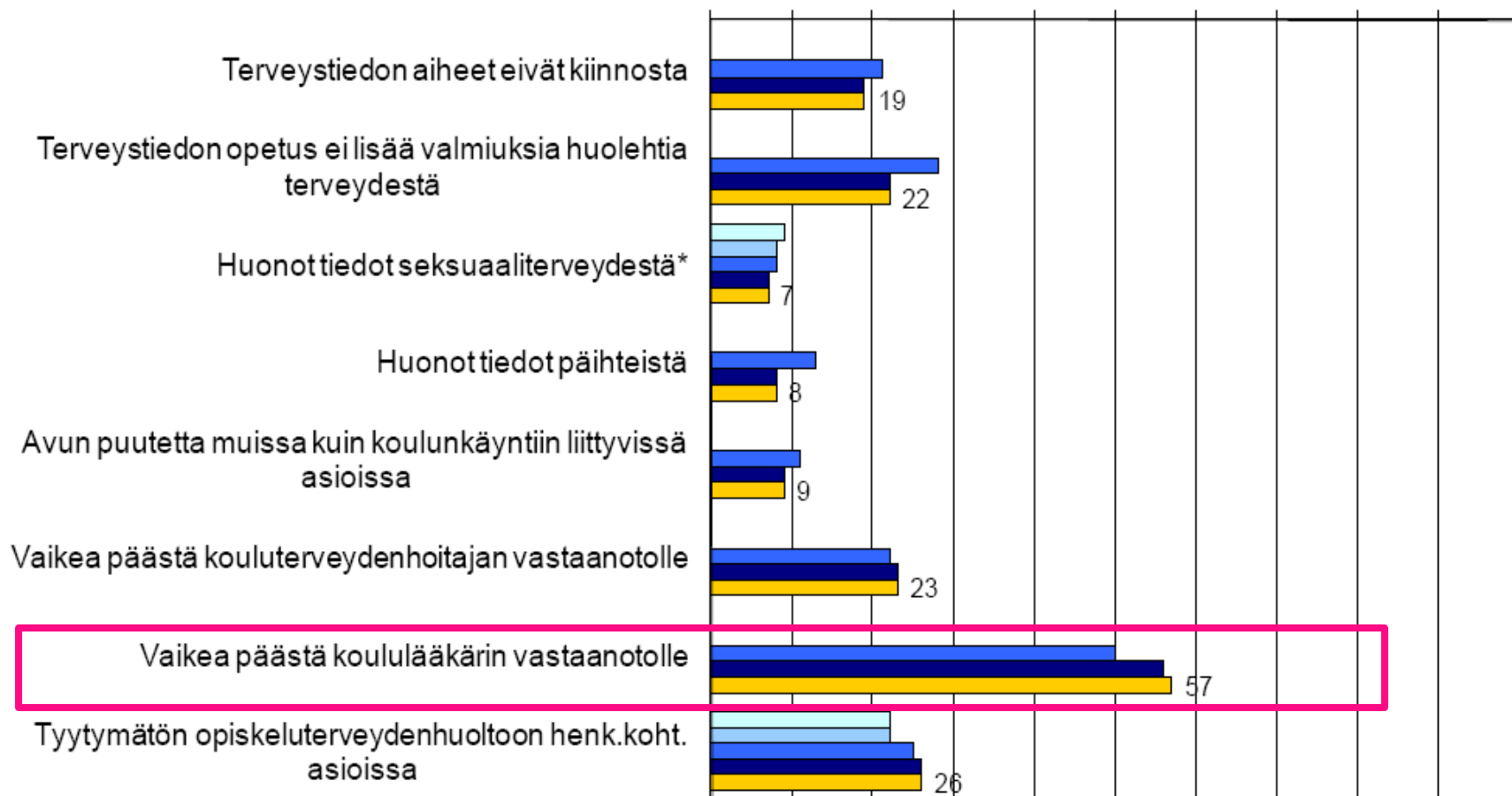
* prosentiosuudet eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien raporteissa ilmoitettujen prosentiosuuksien kanssa

TERVEYSOSAAMINEN JA OPISKELIJAHUOLTO

Vakioidut prosenttiosuudet

Pohjois-Pohjanmaa

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 %

* prosenttiosuudet eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien raporteissa ilmoitettujen prosenttiosuuksien kanssa

□ 2003 (n=4318)

□ 2005 (n=4105)

□ 2007 (n=3700)

■ 2009 (n=3820)

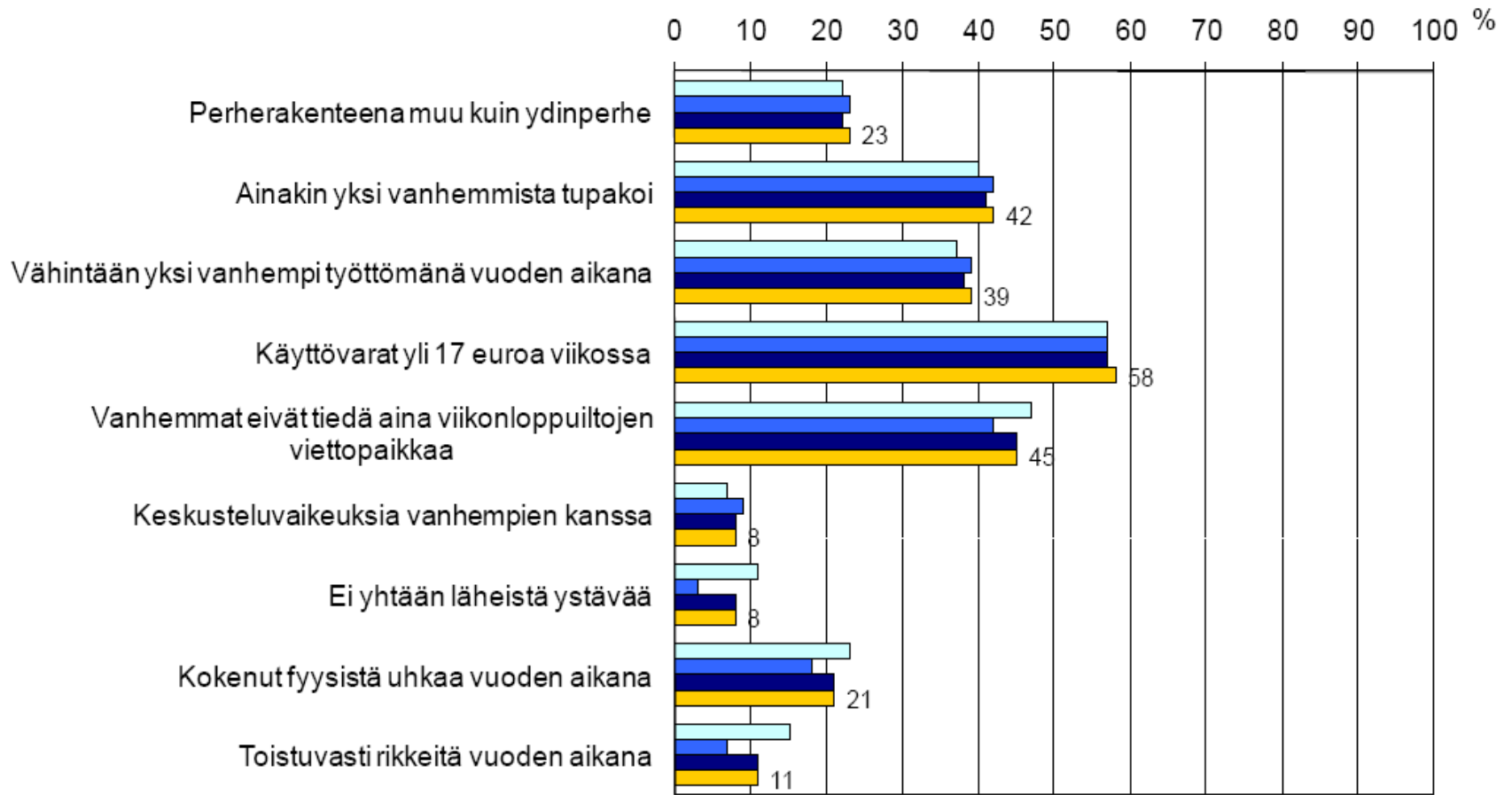
■ Oulun lääni (n=4456)

**AMMATTIOPPILAITOSTEN
OPISKELIJOIDEN
HYVINVOINTI
POHJOIS-POHJANMAALLA
2009**

Pohjois-Pohjanmaa 2009

□ Pojat (n=2186)

■ Tytöt (n=1669)

■ Pohjois-Pohjanmaa (n=3855)

■ Oulun lääni (n=4696)

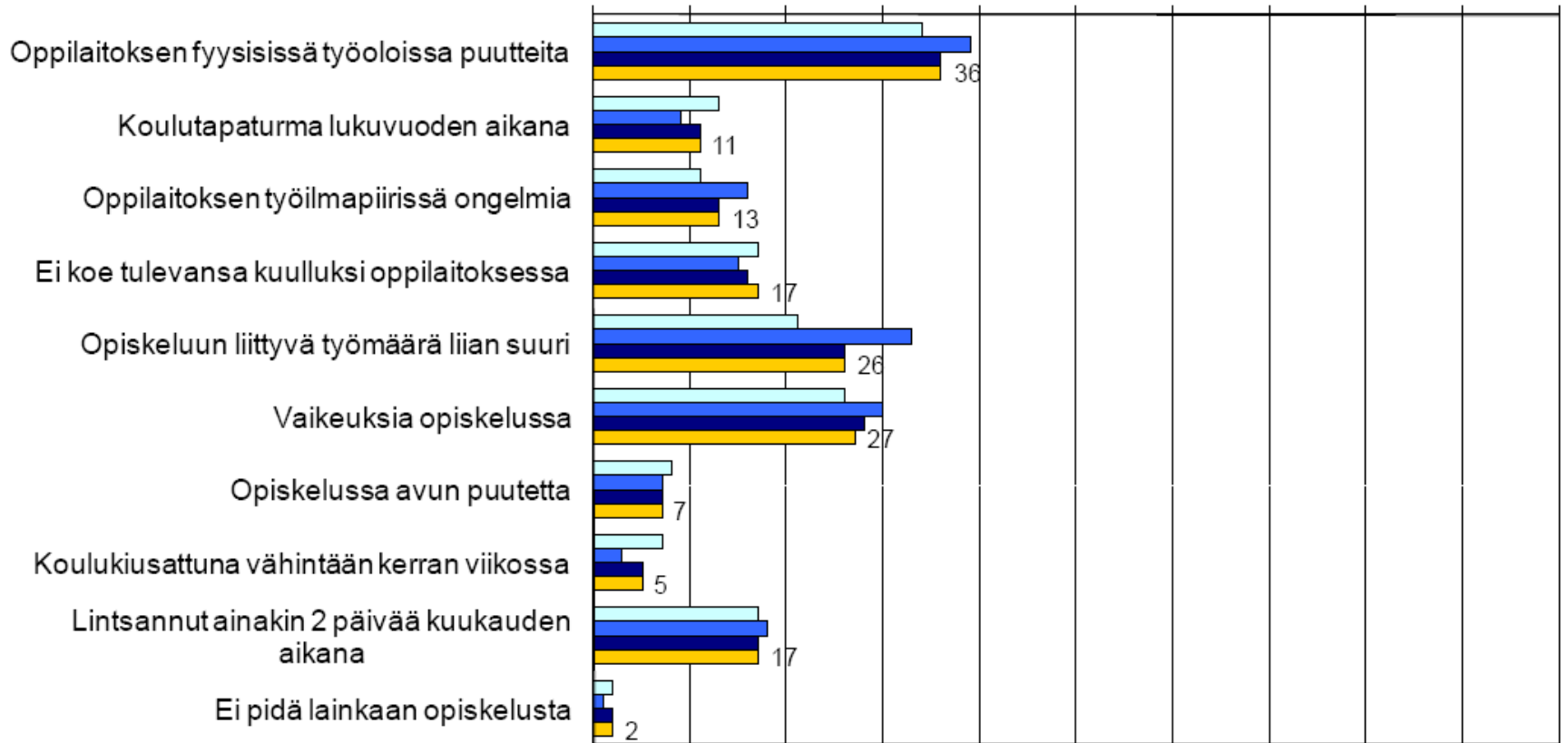
Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat

THL: Kouluterveyskysely

Pohjois-Pohjanmaa 2009

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 %

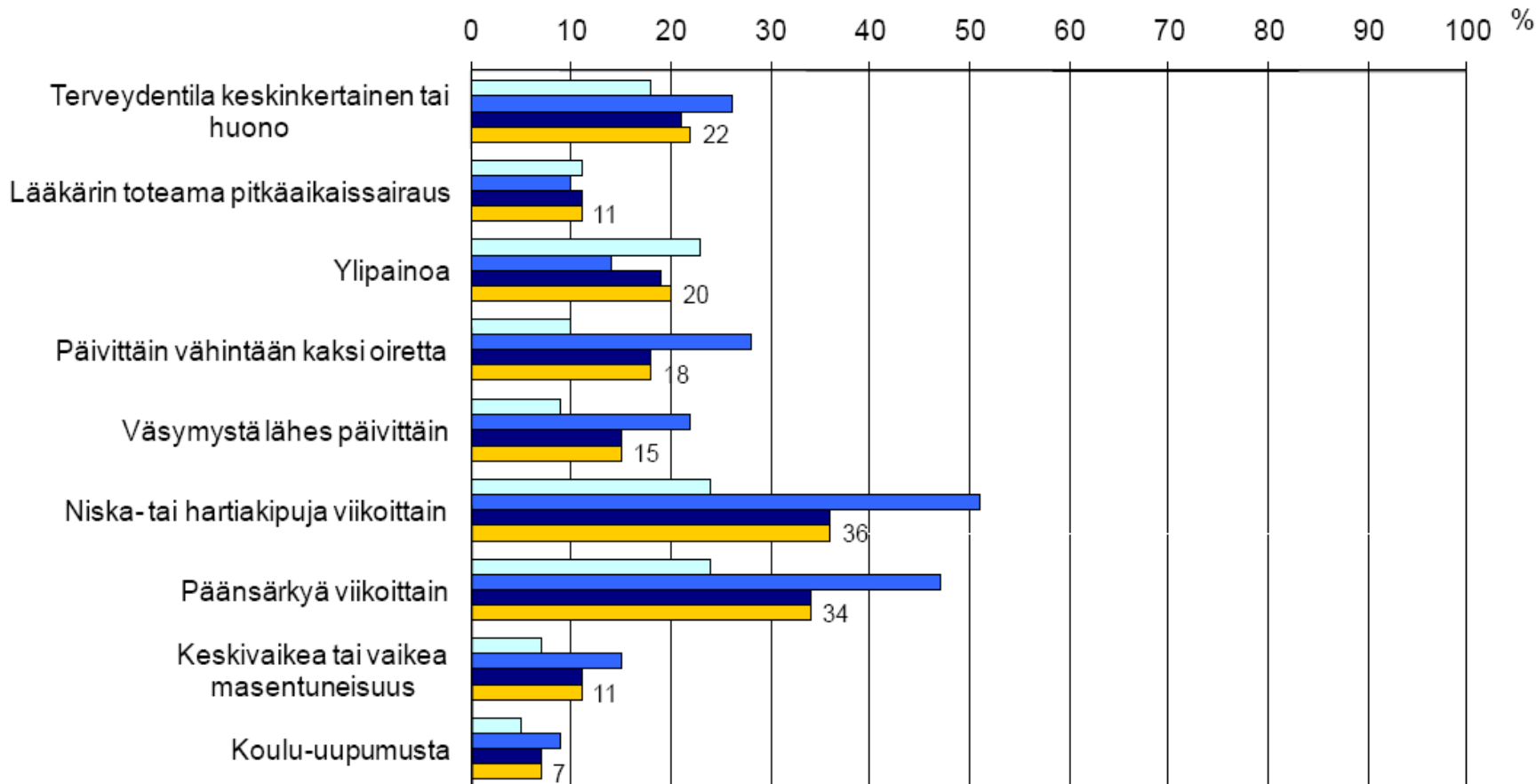
□ Pojat (n=2186)   ■ Tytöt (n=1669)   ■ Pohjois-Pohjanmaa (n=3855)   ■ Oulun lääni (n=4696)

Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat

THL: Kouluterveyskysely

Pohjois-Pohjanmaa 2009

■ Pojat (n=2186)
 ■ Tytöt (n=1669)
 ■ Pohjois-Pohjanmaa (n=3855)
 ■ Oulun lääni (n=4696)

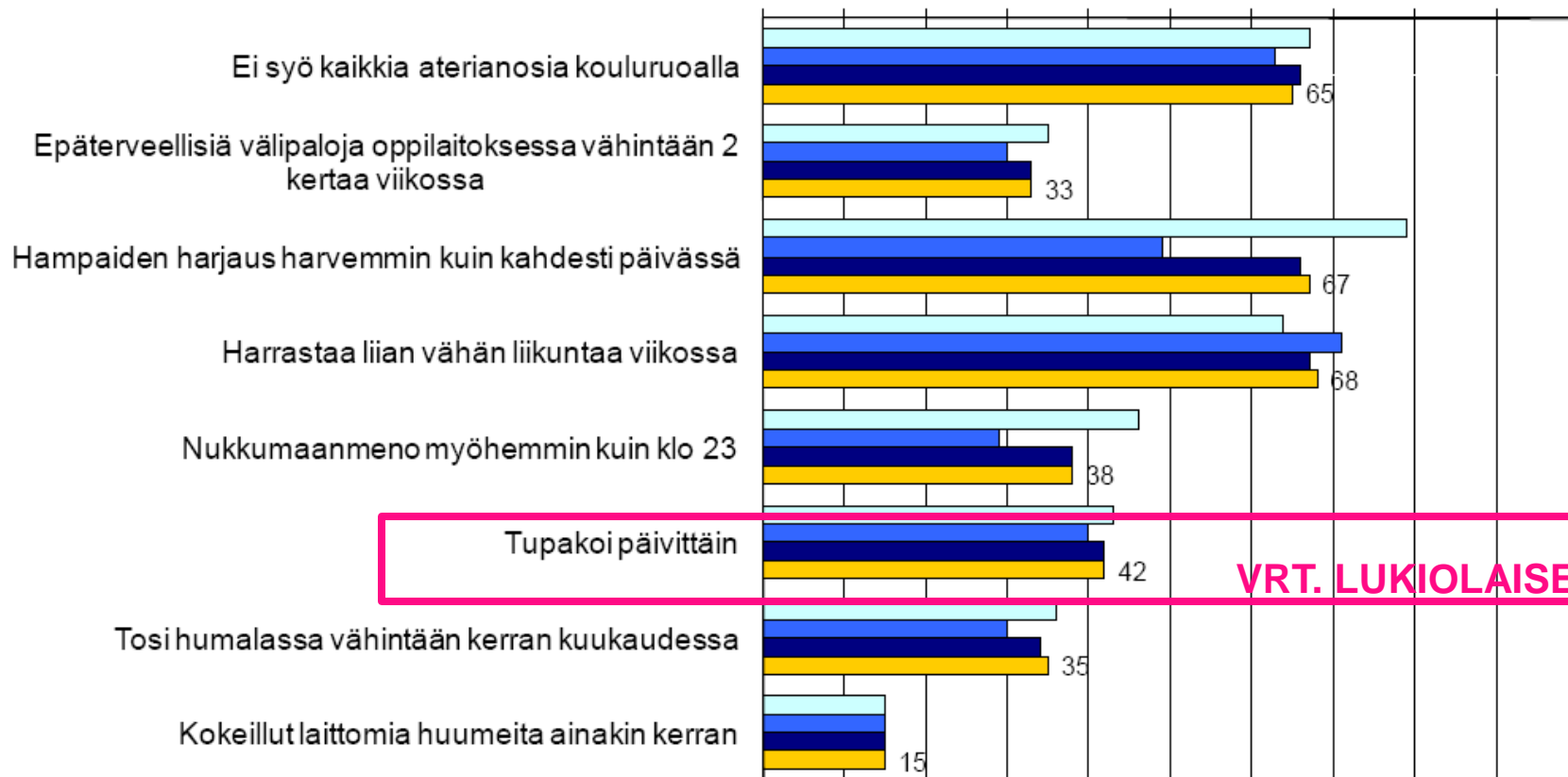
Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat

THL: Kouluterveyskysely

Pohjois-Pohjanmaa 2009

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 %

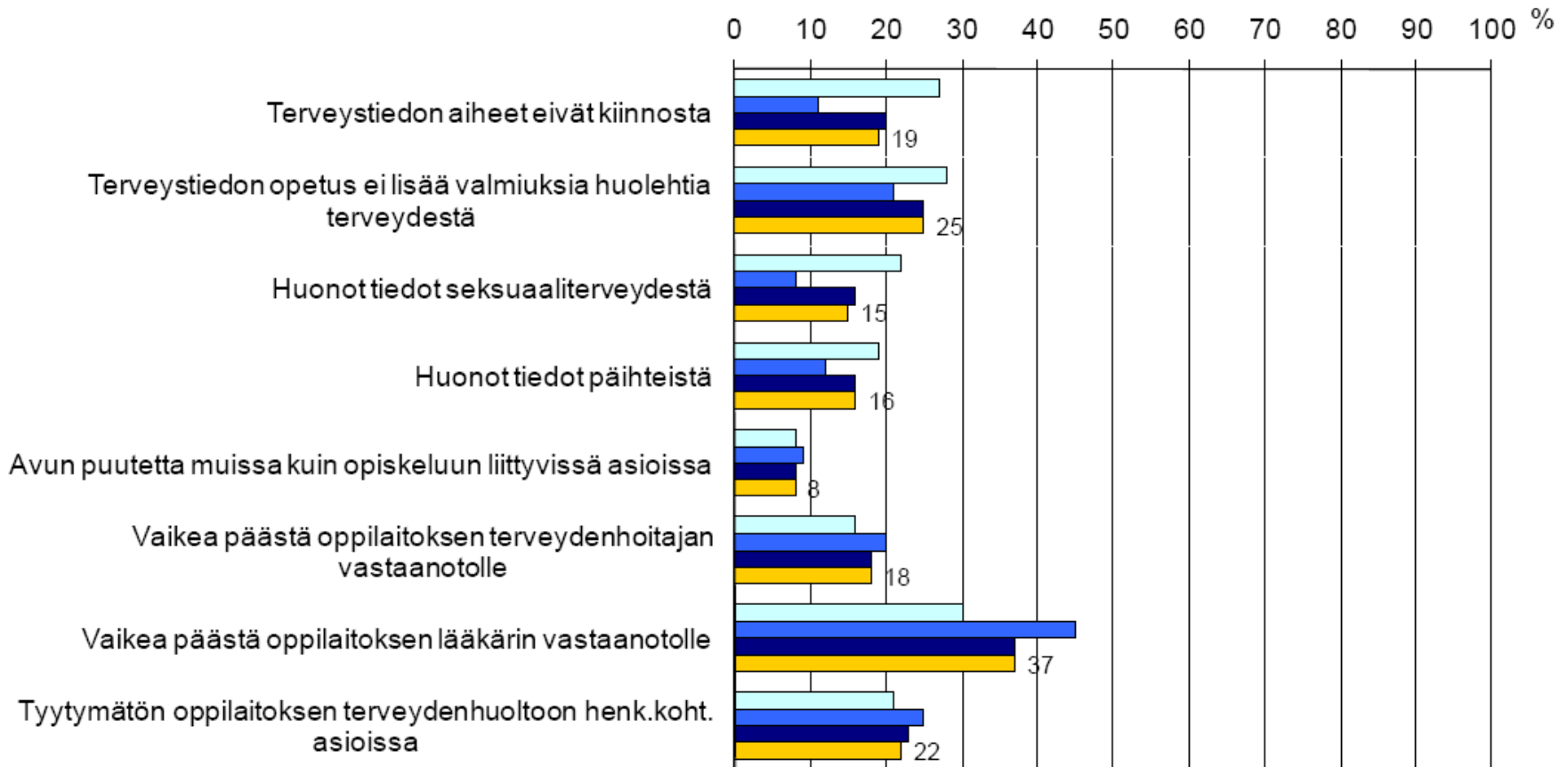
□ Pojat (n=2186)   ■ Tytöt (n=1669)   ■ Pohjois-Pohjanmaa (n=3855)   ■ Oulun lääni (n=4696)

Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat

THL: Kouluterveyskysely

Pohjois-Pohjanmaa 2009

□ Pojat (n=2186)   ■ Tytöt (n=1669)   ■ Pohjois-Pohjanmaa (n=3855)   ■ Oulun lääni (n=4696)

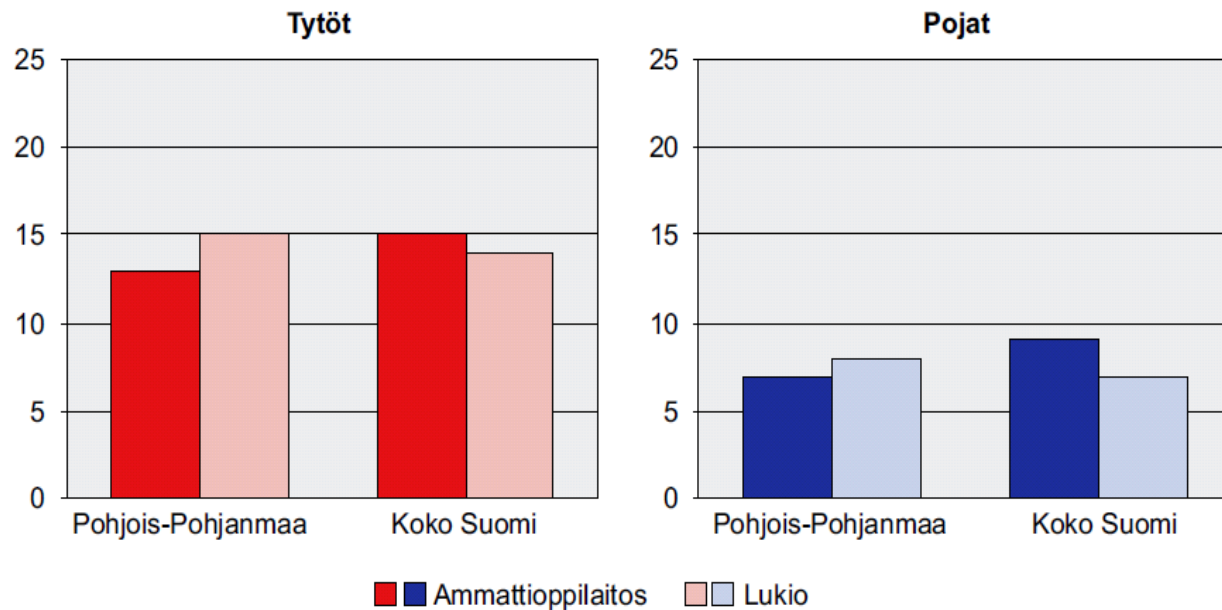
Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat

THL: Kouluterveyskysely

Sosioekonomiset terveyserot Pohjois-Pohjanmaalla: Masentuneisuus

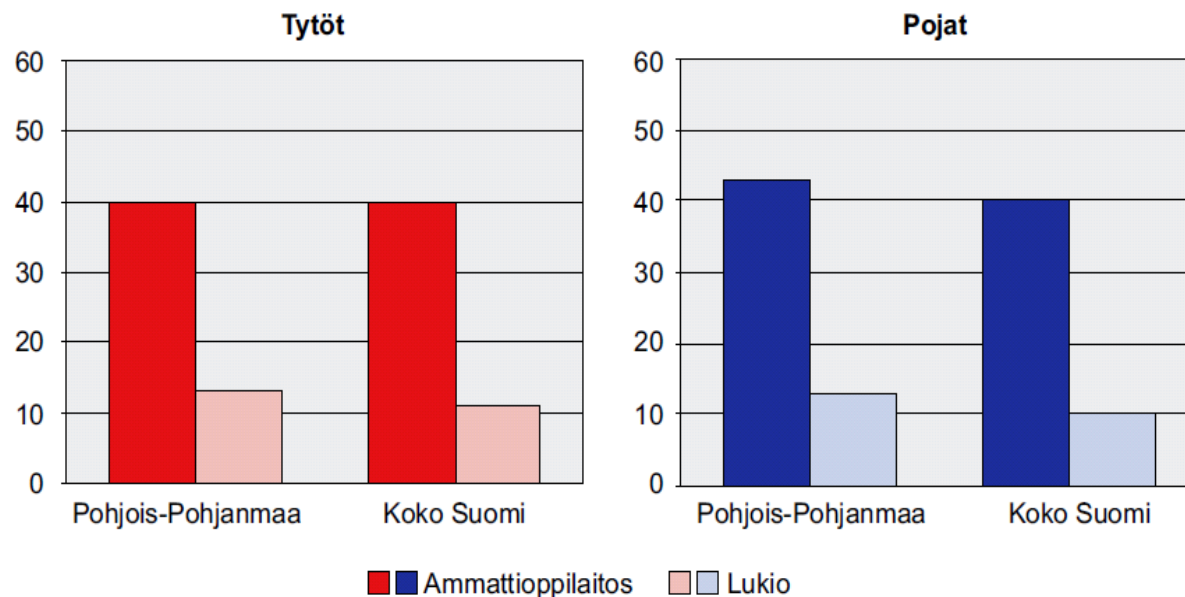
Nuoret

KUVIO 3.2.4. Keskivaikean tai vaikean masennuksen yleisyys (%) oppilaitostyyppin mukaan Pohjois-Pohjanmaalla ja koko Suomessa vuosina 2007–2008.

Sosioekonomiset terveyserot Pohjois-Pohjanmaalla: Tupakointi

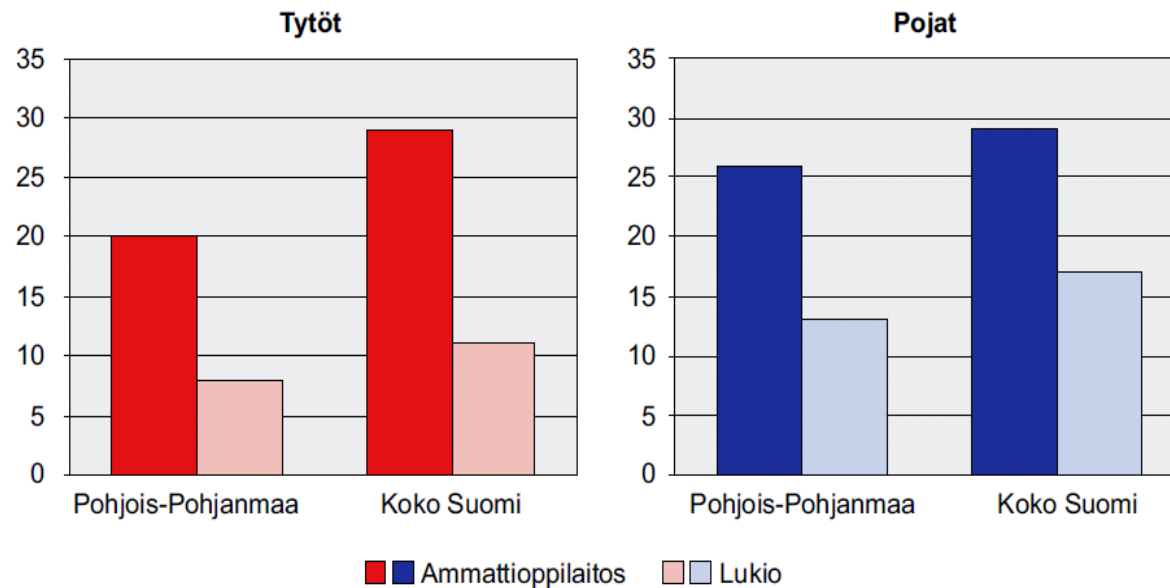
Nuoret

KUVIO 6.2.1.4. Päivittäin tupakoivien osuus (%) toisen asteen opiskelijoista oppilaitostyyppin mukaan Pohjois-Pohjanmaalla ja koko Suomessa vuosina 2007–2008

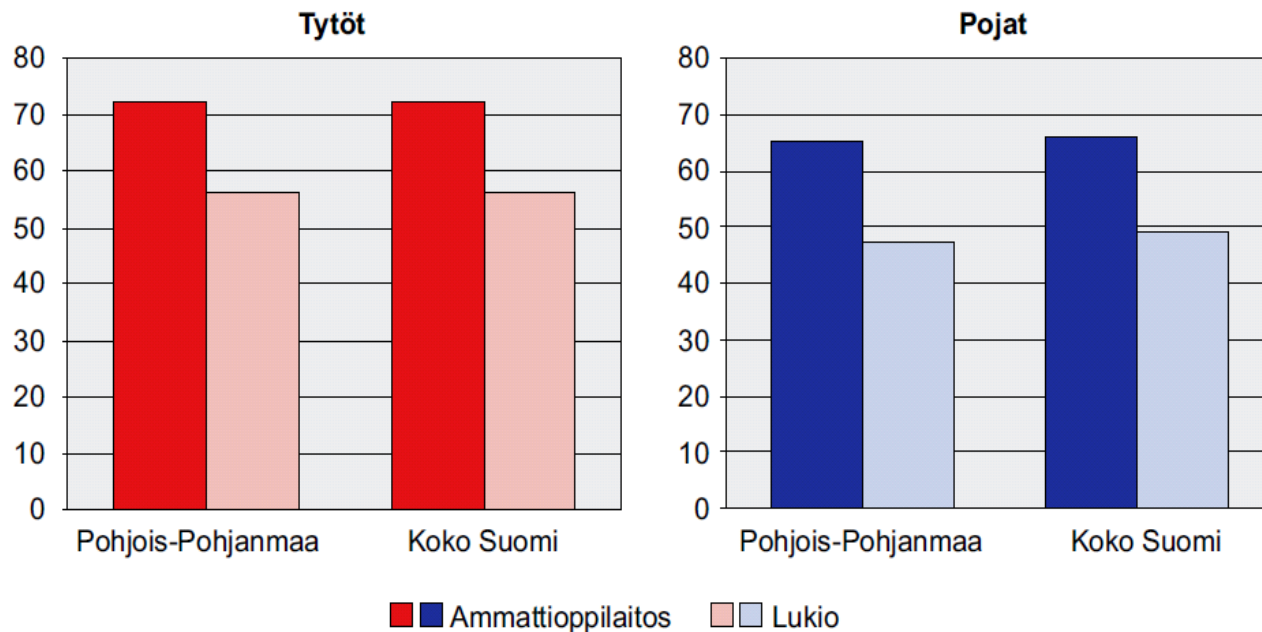
Sosioekonomiset terveyserot Pohjois-Pohjanmaalla: Alkoholin käyttö

Nuoret

KUVIO 6.2.2.4. Vähintään kerran viikossa alkoholia käyttävien osuus (%) toisen asteen opiskelijoista oppilaitostyyppin mukaan Pohjois-Pohjanmaalla ja koko Suomessa vuosina 2007–2008.

Sosioekonomiset terveyserot Pohjois-Pohjanmaalla: Liian vähän liikuntaa harrastavat

KUVIO 6.2.4.4. Liian vähän liikuntaa viikossa harrastavien osuus (%) oppilaitostyyppin mukaan Pohjois-Pohjanmaalla ja koko Suomessa vuosina 2007–2008.

LÄHTEITÄ

Luopa P., Harju H., Puusniekka R., Kinnunen T., Jokela J. & Pietikäinen M., 2010. Kouluterveys 2009 Pohjois-Pohjanmaan raportti Terveyden ja Hyvinvoinninlaitos. Hakupäivä 23.7.2010

<http://info.stakes.fi/NR/rdonlyres/19A7049C-96F6-42BC-8F38-10797E9C0EA9/0/ppohjanmaa2009raportti.pdf>

Markkula, J., Luopa, P., Jokela, J., Sinkkonen, A. & Pietikäinen, M. Nuorten hyvinvointi Pohjois-Pohjanmaalla 1999-2007.

<http://info.stakes.fi/NR/rdonlyres/4E13D9BB-11D2-42E1-B8DD-9DB6C18C40ED/0/ppmaa2007rap.pdf>

Murto, J., Kaikkonen, R., Kostiainen, E., Martelin, T., Koskinen, S. & Linnanmäki, E. 2009. Sosioekonomiset terveyserot Pohjois-Pohjanmaalla. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 31. Helsinki.

<http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/c9991933-db64-47f4-87e5-989edc0853f3>

Kouluterveyskysely

<http://info.stakes.fi/kouluterveyskysely/FI/index.htm>

SotkaNET indikaattoripankki

<http://uusi.sotkanet.fi>